

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

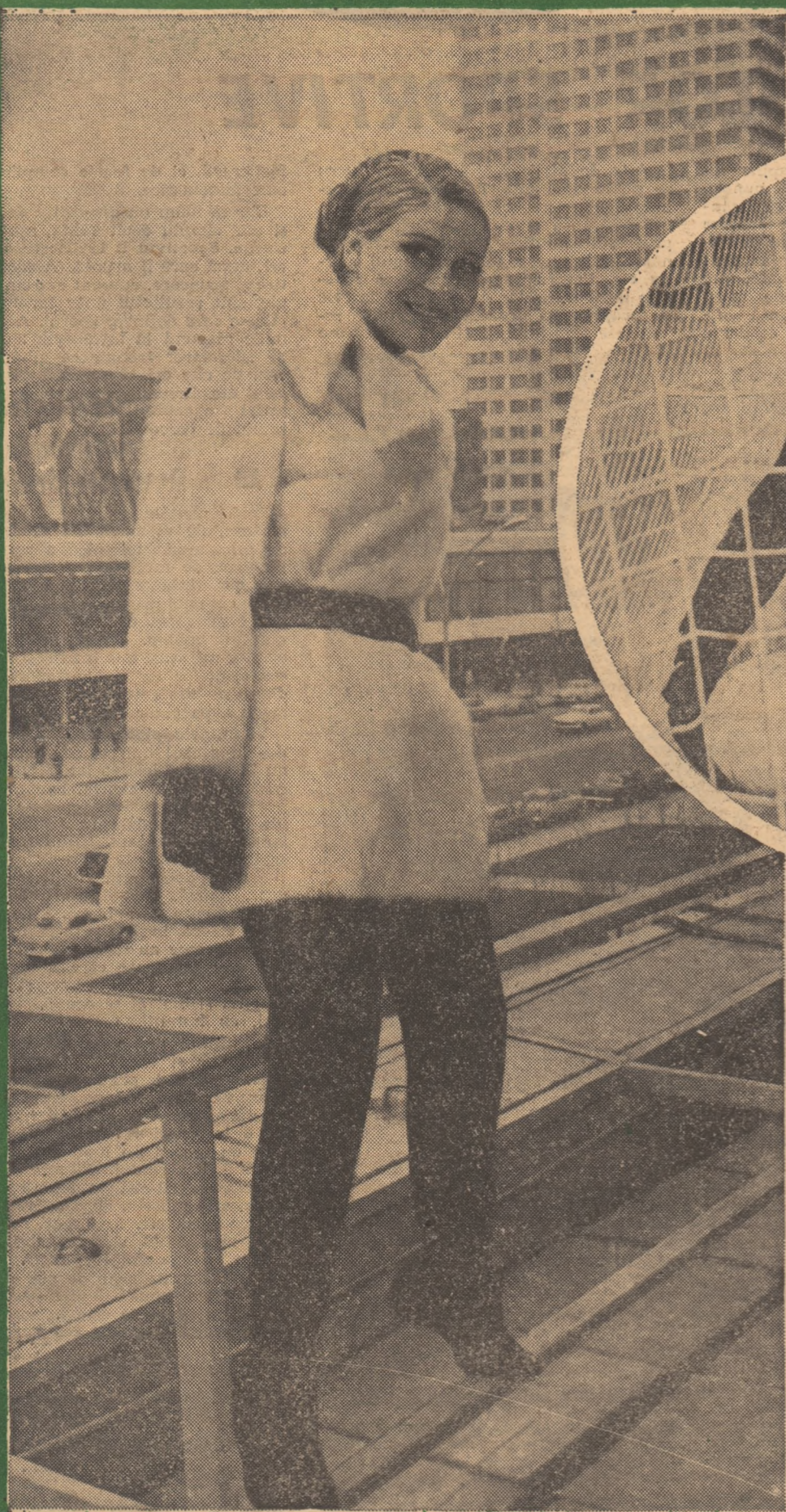
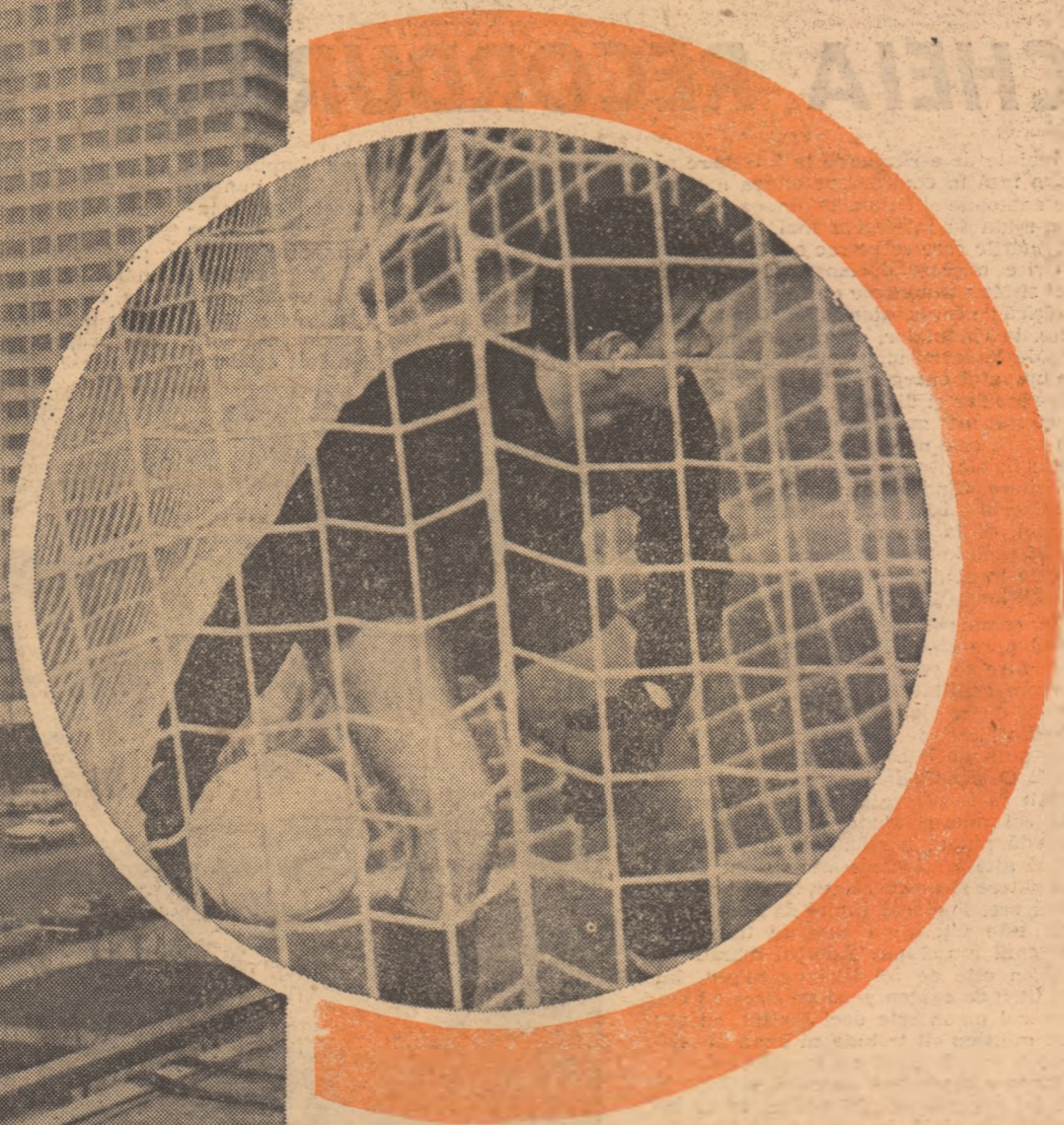

Foto: A.P.N.

Cheia recordurilor sportive

DIN SUMAR:

- Ce spune palma • Mai bună decât grefele: regenerarea • Pieile roșii au venit din Creta?
- Iarna și vitaminele • Răpirea de la Palermo

51

ANUL XXVI
(1344)

18 DECEMBRIE 1970

„...Săritorul incremenise în fața ștchetei înălțate la doi metri și, încercând să-și desprindă de podea culele care îl înclășteraseră de atita stat pe loc, privea spre ștchetă îngrozit și disperat...“ Aceste rânduri sînt extrase dintr-o povestire de Anul nou publicată în 1954. Faptele care i-au sugerat autorului subiectul sînt încă bine cunoscute amatorilor de atletism. Raportindu-le la condițiile de azi, ele par însă neverosimile.

Astăzi aceeași înălțime este invinsă fără prea mari eforturi de sute de sportivi. Pînă și campionul mondial de lupte clasice la categorie mijlocie a trecut-o de cîteva ori. Și să nu uităm că cei care practică acest sport nu sînt de fel ușori.

Sau o altă întimplare care pare astăzi aproape neverosimilă. Acum cîteva ani, pe un mare stadion n-a putut fi măsurată exact o săritură record din pricină că s-a rupt ruleta. Acum nu ne mai vine parcă să credem că o asemenea întimplare s-a putut petrece aievea. Chiar și în competițiile de schi, care se desfășoară pe distanțe foarte mari — de 30—50 kilometri și

durează cîteva ore, măsurătorile sînt extrem de precise. De altfel, dacă pînă acum cîteva ani nu se luau în considerare zecimile de secundă, astăzi se ține seama și de sutimi de secundă.

La coboririle în timp record, unii schiori ating viteze de 160—170 kilometri pe oră. Este o viteză egală cu aceea a avioanelor sportive și mai mare decît aceea a pucului lansat cu o lovitură puternică de cel mai bun hocheist pe gheață. Dar în sportul modern multe lucruri, aparent ieșite din comun, devin tot mai obișnuite. Un halterofil, de pildă, poate ridica astăzi o greutate de circa trei ori mai mare decît propria-i greutate corporală, iar un atlet de categorie ușoară ridică acum haltere care nu de mult păreau inabordabile chiar halterofililor de categorie grea. În cursa de 100 metri plat a fost trecută în 1968 bariera de 10 secunde socotită pînă atunci de netrecut.

Dar ce s-a întimplat de fapt în sport? Ce forță a putut declanșa această avalanșă de rezultate excepționale?

Documentar

CHEIA RECORDURILOR SPORTIVE

Înainte de a răspunde la întrebare să luăm însă în considerare cîteva noțiuni de anatomie și fiziologie umană care ne vor ajuta să înțelegem mai bine transformările care se petrec azi în sport.

Orice mișcare declanșează, se știe; trei sisteme autonome cu funcționare simetrică: nervos, glandular și muscular care, la rîndul lor, au nevoie, în vederea desfășurării unei activități normale, de aparatul energetic al sistemelor cardio-vascular și digestiv. Pentru ca omul și cu atît mai mult atletul să poată face un efort, este necesar ca toate mecanismele fiziologice să răspundă prompt la solicitare. Cînd se lansează pe pistă, alergătorul își mobilizează integral corpul, de la cea mai mică celulă nervoasă pînă la totalitatea creierului, de la fibrila musculară pînă la masa totală a mușchilor.

În comparație cu puterea mașinilor omul pare slab. Totuși, dacă e pus la încercare se constată că poate produce o mare cantitate de energie. Alergarea pe 100 metri plat în 10 secunde reclamă 25 kilocalorii pe minut, adică de 16 ori mai mult decît consumul energetic de bază. O seamă de campioni cicliști au reușit să furnizeze timp de 10 secunde doi cai putere. După un minut, însă, această putere a scăzut la jumătate și după alte 5 minute s-a stabilizat la 0,5 cai putere și s-a menținut astfel timp de două ore. Factorul limită în aceste cazuri este viteza cu care se transmite oxigenul mușchilor. Aportul maxim de oxigen este de 5,5 litri pe minut. Iar un litru de oxigen produce circa 0,1 c.p. Motorul uman este deci limitat, cu atît mai mult cu cît trebuie să pună în mișcare o uriașă masă de mușchi.

Fiecare disciplină sportivă solicită în alt fel organismul. Să vedem ce se întimplă, de pildă, în cazul tirului.

■ Cit cîntărește o .. impușcătură?

Întrebarea poate surprinde, dar calculele pe care le reproducem mai jos vor dovedi temeinicia ei. În clipa de față se cunosc următoarele poziții clasice de tir: culcat, din genunchi și din picioare cu 120 de gloanțe. În fiecare poziție se trag 40 de focuri, plus zece de probă. În total 150. Armele utilizate sînt militară și de calibrul redus, dar în cazul de față acest lucru n-are prea mare importanță: și una și cealaltă cîntăresc 7—8 kilograme.

Un sportiv care ridică arma de circa 150 de ori la înălțimea de 0,5 metri face o muncă de $8 \text{ kg} \times 0,5 \times 150 = 600 \text{ kgm}$. Dar trăgătorul ridică și lasă arma de mai multe ori în așteptarea unui moment prielnic: fără vînt, soare etc, ceea ce înseamnă că în cursul competiției el efectuează o muncă aproximativ egală cu aceea necesară pentru a încălca pe o platformă șase tone de cărămidă. Nu e de mirare dar că la sfîrșitul competițiilor, care durează 5—6 ore, sportivii se simțeau altădată extenuați, începeau să greșească ținta.

Ce-ar fi însă dacă am reduce greutatea totală a sarcinii ridicate de trăgători? s-au întreat specialiștii. Pentru aceasta a trebuit elaborat în primul rînd un anume ritm, aproape automat, de tragere. La început a fost introdus antrenamentul fără tragere. Sînd în picioare în fața oglinzii, sportivii ridicau numai arma urmînd cu atenție să evite tremurul țevii. După care au învățat să tragă la anumite intervale de timp care corespundeau aproape bătailor metronomului... Și în timp ce specialiștii dezbăteau aprig problema dacă cu o armă militară se pot obține 1130 de puncte din 1200 posibile (recordul mondial este de 1124), un trăgător a trecut și această limită, ba chiar și următoarea, de 1140 de puncte!

Perfecționînd apoi și noua metodă de

antrenament, sportivii au împins rezultatele pînă la 1150 și 1160 de puncte. Astăzi cei mai buni maeștri și-au însușit o asemenea manieră de tragere înclît tirul lor poate fi comparat cu ritmul muzical: ușor, rapid, degajat. Tragerea este astfel mult mai ușoară, mai puțin oboșitoare. Iar rezultatele s-au îmbunătățit mereu. O consecință firească a acestei situații a fost scăderea

înainte de săritură. Știind acest lucru se poate apoi afla în ce direcție trebuie dirijate mai departe eforturile.

Există însă și alte sporturi, în care progresul este direct legat de perfecționarea utilajului, a echipamentului sportiv etc. Pentru exemplificare să revenim la sărituri, dar de astă dată la cele cu prăjina. La această disciplină rezultatele s-au îmbunătățit în scurt timp

fecționată, ci de foarte complicate calcule matematice.

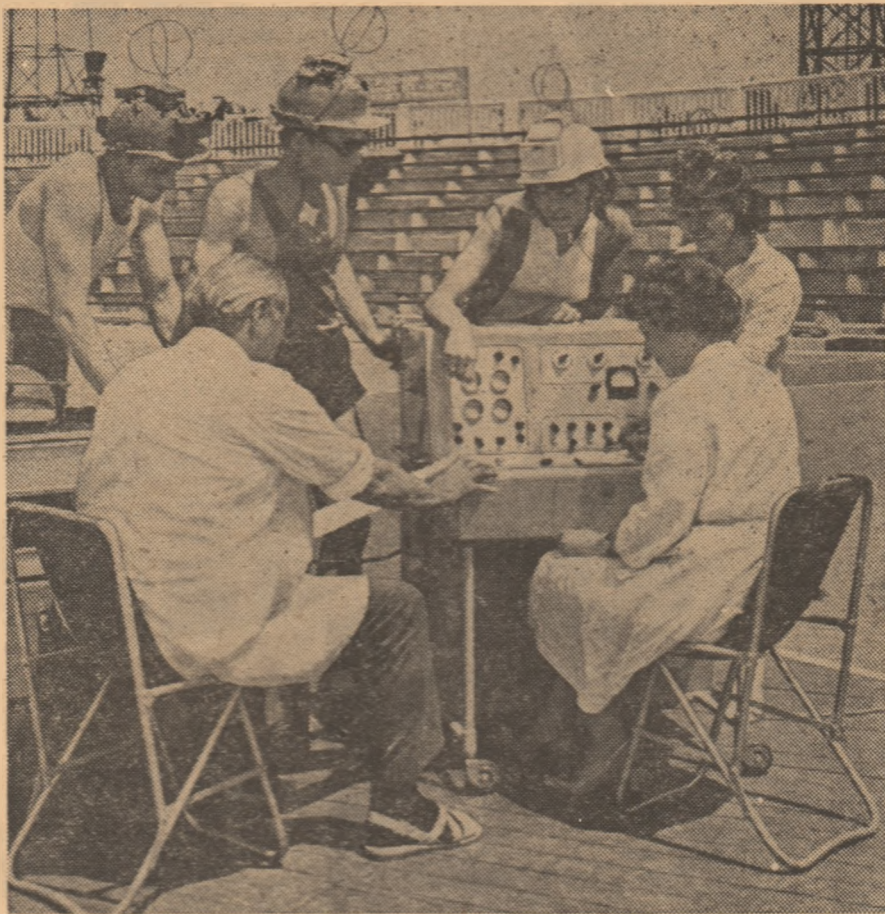
Dar să luăm un dispozitiv de aruncat și mai simplu decît sulița, așa-numitul ciocan. Sportivul îl învîrtește de cîteva ori, după care îl aruncă. Această învîrtire și aruncare, aparent extrem de simple, sînt rezultatul unor formule complicate care definesc zborul. Aceste formule răspund la întrebările: ce unghi de „decolare“ trebuie să aibă un ciocan, de cîte ori să se rotească aruncătorul etc. Drumul recordurilor pornește astfel din calmul și din intimitatea biroului de cercetare.

■ Droguri? Nu, tonice!

Performanțele sportive depind, prin urmare, de metodele de antrenament, de calcularea teoretică a rezultatelor maxime, de materialele și aparatele noi. Dar mai este ceva. Există și alte mijloace care pot provoca un aflus de energie, e adevărat de scurtă durată, așa-numitul doping. Utilizarea în sport a acestor mijloace este interzisă din cauza consecințelor lor finale: sportivul își distruge sănătatea, iar supradozarea poate avea chiar efecte tragice.

Vitaminele sînt și ele stimulatoare, dar în sensul bun și de aceea nimeni nu interzice folosirea lor. Mulți sportivi consumă, de asemenea, în cursul competițiilor mai dificile pachete întregi de glucoză și zahăr și culeg de pe urma lor numai foloase. Halterofilii, în schimb, iau înainte de a ridica o greutate mare două-trei „înghițituri“ de oxigen... Există, de asemenea, o serie de medicamente care îi ajută pe sportivi să-și refacă în scurt timp forțele. În ultima vreme au fost aflate și substanțe medicamentoase care vindecă rapid traumele. De altfel numeroși medici sportivi și biologi se ocupă, în diverse țări, cu înmulțirea acestor mijloace.

În ultimii ani a venit în ajutorul sportivilor și ergometria, adică măsurarea efortului, pentru a le determina capacitatea respiratorie, ritmul cardiac, tensiunea arterială și rezistența nervoasă, a le verifica forța musculară etc. Nici un record nu mai este acum rezultatul hazardului. Fiecare secundă sau centimetru cîștigat depind de greutatea unui mușchi, de o rotire a corpului, de suflu etc. De aceea, orice campion are o fișă aproape completă cu datele lui anatomice și fiziologice. Datele înregistrate timp de mai mulți ani permit să se spună despre fiecare sportiv cînd și de ce este în formă și ce performanță ar putea realiza.

Medicii și fiziologii dezbăc acum împreună cu sportivii rezultatele antrenamentelor — înregistrate de aparatele radiotelemetrice

dimensiunilor țintei la o sumă de exerciții de tragere și sporirea numărului de focuri. Aceste măsuri au fost dictate de împrejurarea că recordurile absolute începuseră să se repete,

■ Chimia pe stadion

Dar să insistăm puțin asupra unei discipline în care, într-un timp scurt, s-a înregistrat un important pas înainte. Rezultate azi obișnuite păreau acum 15—20 de ani chiar teoretic imposibile. Ele sînt cu atît mai imposibile cu cît la dobîndirea lor n-a contribuit o perfecționare a utilajului sportiv sau vreo schimbare în echipamentul sportivilor. Saltul a fost determinat exclusiv de perfecționarea, prin metode științifice, a antrenamentului.

La săriturile în înălțime tehnica este de fapt nulă. Săritorul are în fața lui numai ștcheta. Atît și nimic mai mult. În schimb i se lasă libertatea de a sări într-un stil sau altul. Într-un caz centrul de greutate al sportivului se află mult deasupra ștchetei, în altul foarte aproape de ea. Mulți maeștri ai acestui sport s-au ocupat intens de găsirea celui mai rațional stil. Au fost adoptate, rînd pe rînd, săriturile „foarfecă“, „rostopogolire“ și „aruncare înainte“. Astăzi, unii atleți zboară literalmente deasupra ștchetei culcați pe spate. Ţelul următor: să-și plaseze centrul de greutate cît mai jos, cît mai aproape de ștchetă. Și nu e de loc ușor cînd bătălia se dă pentru centimetri, pentru zecimi de centimetru. Specialiștii folosesc aparate care măsoară forța cu care izbește piciorul

cu un metru, cînd prăjinile de bambus sau cele metalice au fost înlocuite de prăjinile elastice din fibre de sticlă care îi catapultează literalmente pe săritori la înălțimi mari. Evident, aceste prăjini cer din partea sportivilor multă iscusință, care se dobîndește, firește, prin antrenament. Faptele, însă, rămîn fapte: materialele noi pot juca un rol hotărîtor în obținerea unor recorduri „fenomenale“.

În momentul de față se infiltrează tot mai mult în sport chimia. Pistele de zgură ale stadioanelor sînt treptat înlocuite de altele de tartan. Zăpada pentru trambulinele de schi poate fi obținută artificial; iar gheața se obține utilizînd un amestec de minerale la o anumită temperatură. În felul acesta ea poate fi făcută mai „rapidă“, mai „ușoară“, mai „alunecoasă“. Cu alte cuvinte, cercetarea tehnico-științifică are o contribuție importantă la dobîndirea unor succese sportive tot mai răsunătoare.

■ Ciocanul zboară împins de formule

Ați văzut vreodată pe un stadion o suliță? Pare o unealtă foarte simplă: un băț lung și ascuțit la un capăt. Sportivii caută de multă vreme o variantă optimă de suliță, capabilă să „planeze“. Firește nu-i pot adăuga aripi, regulamentul n-o îngăduie; totuși există o formă de suliță care îngăduie aruncătorului performanțe odinioară nesperate. În acest caz nu mai este, însă, vorba de materialul din care este con-

documenta.
documentar docum.
rentar documentar du.
documentar document.
mentar documentar docu.
r documentar documentar
umentar documentar docu.
ar documentar documentar
umentar documentar docu.

Actualitate
Actualitatea actualit
Actualitatea actualit
Actualitatea actualit
Actualitatea actualit
Actualitatea actualit
Actualitatea actualit
Actualitatea actualit

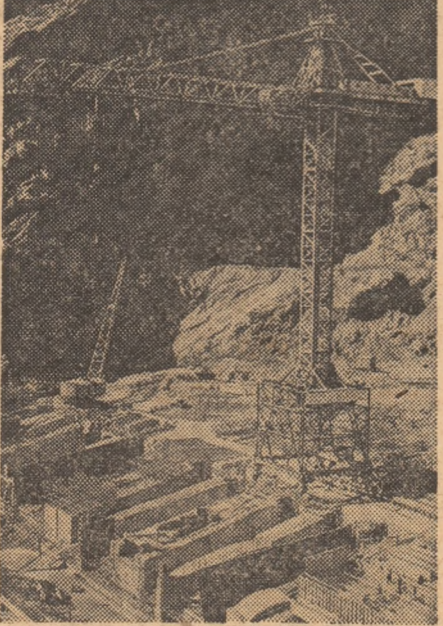

ECONOMIE

**Al 8-lea cincinal:
rezultate
preliminare**

Deși pînă la totalizarea rezultatelor dobîndite de U.R.S.S. în cursul celui de al optulea cincinal, care se termină la sfîrșitul acestui an, va mai trebui să treacă cîțva timp, presa sovietică a început să publice de pe acum extrem de semnificative date preliminare.

Între 1965—1970 venitul național a înregistrat astfel un spor considerabil: de la 193,5 la 275 miliarde ruble, con-

Hydrocentrala de pe Nurek (Tadjikistan), unul din principalele obiective energetice ale viitorului cincinal

semnînd cu alte cuvinte o creștere de 42%, în loc de 38,41% cum prevăzuseră directivele inițiale. Producția industrială a crescut în această perioadă cu circa 50%. În ritmul deosebit de rapid de dezvoltare a producției de energie electrică, construcția de mașini, industria chimică și industria petrolieră.

O altă ramură esențială a economiei, agricultura, și-a accelerat și ea sensibil cadențele. Mulțumită ajutorului multilateral acordat de stat, producția agricolă se industrializează cu pași mari. Baza ei tehnică se întărește mereu, se face un mare efort de chimizare și de ameliorări funciare, se perfecționează neîncetat metodele de cultură și de creștere a vetelor. Toate acestea fac ca recoltele să sporească, iar eforturile colhozurilor și sovhozurilor să dobîndească indici tot mai înalți. În ciuda condițiilor climatice nefavorabile și chiar a unor calamități naturale care au lovit unele regiuni, în perioada 1966—1969 recolta medie de cereale a fost de peste 162 milioane tone de cereale, înregistrînd astfel un spor de 32 milioane tone față de cincinalul precedent.

În același timp cel de al 8-lea cincinal este socotit ca o perioadă aparținătoare dezvoltării economiei U.R.S.S., aceasta a inițierii și dezvoltării reformei e-

conomice care, la mijlocul anului curent, cuprinsese peste 40 000 de întreprinderi ce furnizează 92% din întreaga producție industrială a țării. Noile metode de planificare și stimularea economică sînt, de asemenea, aplicate pe scară largă în transporturi, comunicații, comerț, marile lucrări de construcții, aprovizionare etc. Întreprinderile care și-au organizat activitatea pe baza principiilor care au stat la baza aplicării reformei economiei își utilizează mai bine posibilitățile, își accelerează progresul tehnic și asimilează mai repede producția de noi produse.

Element caracteristic al rezultatelor dobîndite de economia sovietică în cursul cincinalului care ia sfîrșit peste cîteva zile, venitul național al U.R.S.S. înregistrează o creștere considerabilă în raport cu cincinalul precedent. În cifre absolute acest spor va însuma mai bine de 80 de miliarde de ruble. Să nu uităm că la atît se ridică în 1954 întreg venitul național.

PRODUSE NOI

**Marea poate
oferi și zahăr**

Se știe că întinsele cimpuri submarine populate de adevărate culturi de alge brune au atras de mult atenția specialiștilor care se interesează de exploatarea imenselor resurse alimentare cuprinse în oceanul mondial. S-a stabilit că algelor li se pot da multe utilizări, dar recente experiențe de laborator au demonstrat că s-ar putea extrage din ele și... zahăr alimentar. Încît, în momentul de față algele au devenit obiect de intense experimentări pe scară industrială. Într-adevăr, din algele brune poate fi extrasă o substanță foarte utilă: alginatul de sodiu, care intră în compoziția multor alimente, (prăjituri, bere, înghețată, diferite dulciuri), produselor de cosmetică, dar care poate fi folosit și în fabricarea peliculelor de film și fotografice.

În ciuda numelui oarecum ciudat, alginatul de sodiu nu este nici mai mult, nici mai puțin decît zahăr sau mai exact, un polizaharid, cu alte cuvinte un lung lanț de molecule de glucoză. Proprietățile sale amintesc de cele ale amidonului și celulozei. Într-adevăr, într-o concentrație de 3%, alginatul dă produselor în care este adăugat o consistență gelatinoasă și formează un fel de gel chimic cu anumite săruri, de unde și posibilitatea utilizării lui la fabricarea filmelor

Dar cum se extrage această prețioasă substanță? Algele proaspăt recoltate sînt înmagazinate timp de patru zile, după care sînt tratate cu acid sulfuric. Urmează apoi spălarea lor și trecerea prin mașini centrifuge, iar la produsul obținut se adaugă sodiu. În felul acesta se realizează un corp solubil, alginatul de sodiu. Acesta este apoi purificat prin centrifugare și precipitare. Dată fiind importanța economică a alginatului, pentru început a fost construită o uzină-pilot, căreia i s-a încredințat sarcina de a determina rentabilitatea și necesitățile comerciale ale noului produs. Rezultatele au fost atît de încurajatoare, încît s-a hotărît construirea unor uzine de mare randament, capabile să trateze 45 de tone de alge pe zi. Algele brune au început, deocamdată, să fie intens exploatare în largul coastelor Californiei, în apele statului Chile și Tasmaniei, unde fundul mării se află la mică adîncime. Dar exploatarea lor va fi extinsă și în alte regiuni ale globului care abundă în această iarbă marină.

— Curios tunelul ăsta! Parcă nu era aici
Desen de O. Tarasenko

LA ORDINEA ZILEI

Un virus periodic

Specialiștii în bolile infecțioase de natură virotică se mîndresc acum, pe drept, cu succesele reputate în înăbușirea și chiar jugularea totală în multe țări a unor cumplite boli epidemice ca variola, frigurile galbene, poliomielita, pojarul. În momentul de față bătălia se dă împotriva rușeolei, encefalitei, oreionului și a infecțiilor adenovirotice.

Printre acestea din urmă, gripa este considerată cea mai preocupantă. Specialiștii din toate țările desfășoară de aceea împotriva-o aprigă luptă, încercînd să-i dezlege secretele și să găsească metode eficiente de prevenire și tratament.

Dar, mai întîi, prin ce se deosebete gripa de alte boli infecțioase? În primul rînd prin agentul ei patogen care, periodic, își reînnoiește compoziția proteinelor (antigenelor) renunțînd cu acest prilej la părțile asupra cărora anticorpii formați în singele bolnavului de gripă au un efect nociv.

Această modificare a compoziției proteinice care transformă virusul gripei într-o variantă mai rezistentă este un proces permanent, iar periodic atinge un grad la care imunitatea devine neputincioasă în fața noului virus. De aceea boala începe să se răspîndească, nestînjinită de nimeni și de nimic, dintr-o țară în alta, cuprinzînd treptat tot globul.

Populația Pămîntului a trecut prin asemenea pandemii în anii 1889, 1918 și 1957. Trebuie subliniat mai cu seamă faptul că după o îmbolnăvire de gripă organismul uman devine imun pentru o scurtă perioadă. Așa se explică de ce epidemiile de gripă se repetă mereu, mai ales în lunile reci cînd oamenii sînt mai receptivi la infecțiile virotice ale căilor respiratorii. În momentul de față mulți din cei care în 1969 s-au îmbolnăvit de gripă A 2/Hong Kong își pierd imunitatea dobîndită atunci și redevin receptivi față de acest virus. De aceea în primul semestru al anului 1971 se așteaptă un nou val de gripă A 2/Hong Kong. Se crede că boala va izbucni în locurile unde a mai fost depistată acum doi ani, dar și în locuri pe unde nu a mai trecut. Virusul „atacă” mai ales copiii între 1 și 2 ani.

Specialiștii sovietici acordă o deosebită atenție adoptării unor noi principii de profilaxie a gripei, care să depindă mai puțin decît vaccinarea de caracterul schimbător al agentului patogen al gripei. Ei își pun mari speranțe în interferon. Această proteină cu proprietăți protectoare poate fi utilizată nu numai în forma ei finită. Organismul uman sintetizează rapid interferonul propriu-zis ca răspuns la inocularea de vaccinuri inofensive pentru el. Format în organismul nostru în aceste condiții, el înăbușă evoluția gripei și a altor virusuri întrucît fabricarea interferonului durează din momentul inoculării 7—14 zile, stimularea lui e repetată pînă cînd epidemia de gripă este complet lichidată.

INDUSTRIA CHIMICĂ

**Pronosticuri
pentru materialele
plastice**

În 1968, producția mondială de materiale plastice s-a ridicat la 20 milioane de tone. Pentru 1980 se prevede o producție anuală de 100 milioane de tone. Iar mulți specialiști sînt de părere că pînă la sfîrșitul secolului materialele plastice vor ajunge din urmă metalele din punct de vedere cantitativ. Cei

mai mari consumatori sînt: construcțiile cu 26% din totalul producției, urmate de electrotehnică (22%), construcția de mașini (19%), ambalajele (17%) și articolele de gospodărie (16%).

După cum se știe, însușirile care au favorizat creșterea continuă a consumului de materiale plastice sînt: rezistența la coroziune, capacitatea de izolare termică (față de temperaturi ridicate ori coborîte), electrică și fonică, rezistența la lovire, plasticitatea la fasonare și, în anumite combinații, o rezistență neașteptată. În plus, produsele respective aproape că n-au nevoie de întreținere. În fine, fabricarea produselor se rezumă adesea la o singură operație. Să luăm exemplul cînilor, coșulețelor, băilor și al altor obiecte similare din metal. Fabricarea lor implică un mare număr de operații. Cu totul alta e însă situația dacă se face apel la granule de polimer, ca materie primă, și la metoda turnării sub presiune. O simplă apăsare pe un buton este suficientă spre a obține obiectul finit, iar dacă procesul e automatizat, nici măcar atît. Turnarea sub presiune mărește cu 500 la sută productivitatea muncii în cazul unor piese importante cum sînt carcasa și căptușelile mașinilor

Polietilenă granulată
Foto: V. Kalinin (APN)

Un alt avantaj al materialelor plastice îl constituie utilizarea lor în proporție de 90 la sută și mai mult; dacă ne amintim că produsele metalice conțin abia 70 la sută din materia primă utilizată la fabricarea lor, înțelegem ușor economicitatea celor dinții. În combinație cu sticla, carbonul sau fibrele metalice, materialele plastice pot atinge rezistența oțelului, avînd în același timp mai puțin de 25 la sută din densitatea acestuia. Nici cînd n-au mai avut constructorii de mașini (inclusiv avioanele și vehiculele cosmice) posibilitatea de a reduce trei sferturi din greutatea elementelor de construcție și a obține totuși elemente care să reziste mult timp la solicitări maxime...

Specialiștii cred că în viitorul zece ani nu vor fi descoperite materiale plastice noi. Dar cele cunoscute arum vor suferi modificări care le vor deschide alte domenii de utilizare. Mai mult, se crede că în curînd vor apărea materiale speciale destinate unor scopuri specifice ca: înlocuirea oaselor, vaselor sanguine și eventual chiar a țesutului conjunctiv.

Vitezele din ce în ce mai mari atinse în aer și astronomică reclamă materiale cu o deosebită rezistență termică. Astfel, la pornire și întoarcere, sondele și navele cosmice trebuie să suporte temperaturi de 6000°C și mai mult. Blindajele metalice sînt ineficiente, căci lasă căldura să se propage rapid din exterior spre interior, se încălzesc și se topec. Ele sînt pe cale de a fi înlocuite prin materiale plastice întărite cu fibre minerale, care dau scuturi foarte rău conducătoare de căldură. De altfel, specialiștii contează pe polimeri cu o rezistență la șoc termic apropiată de cea a aluminiului. Alte materiale plastice prezintă proprietăți optice neobișnuite și se întrevede pînă și apariția unor plastice semiconductoare.

TELEGRAMA

Cu prilejul realegerii sale ca președinte al Asociației de prietenie sovieto-română, de către a treia conferință unională a A.P.S.R., Consiliul General A.R.L.U.S. a trimis tovarășului V. I. Konotop o telegramă de felicitare, urîndu-i noi succese în slujba nobilei cauze a dezvoltării continue a prieteniei dintre popoarele română și sovietic.

LUNGUL DRUM AL LUI DONALD CRAWHORST

(III)

Drama maritimă a secolului

Stanley Best, omul de afaceri care făcuse imprudența să investească bani în subreda întreprindere numită „Electron”, nu-și poate explica nici acum ce s-a întâmplat mai târziu. Donald îl asalta cu scrisori lungi, în care îl ruga să aibă pentru ultima oară încredere în el și să finanțeze construcția unui trimaran. Avea nevoie de 6000 de lire sterline. Suma urma să fie recuperată din uriașele beneficii realizate, îl asigură Crawhorst. Best a acceptat. Pe parcurs, însă, lucrările de construcție s-au ridicat la 12000 de lire sterline. Dar nu se mai putea da înapoi. Părțile au convenit că dacă Crawhorst avea să piardă sau dacă în timpul călătoriei avea să i se întâmple ceva, „Electron” va trece în posesia lui Best. Cursa era astfel ultima șansă a lui Crawhorst; dacă nu câștiga, pierdea totul, deci trebuia să câștige cu orice preț. Imprejurările care nu mai avea, evident, nici o legătură cu sportul.

Tempul se scurgea vertiginos; pînă la 31 octombrie mai erau puține zile. Se lucra la trimaran într-un ritm febril. „Sunday Times” îi oferise lui Crawhorst 500 de lire sterline; dorea să obțină monopolul reportajelor despre călătorie. Hallward, agentul de publicitate al lui Crawhorst, stabilise cu B.B.C. ca acesta să instaleze pe trimaran un magnetofon și o cameră de filmat de 16 mm. În consecință, Crawhorst primise de la B.B.C. 250 de lire sterline, urmînd ca la întoarcere să mai capete 150.

Totul era cumpărat și vîndut. Chiar și numele vasului, încă neterminat.

Dar Crawhorst avea nevoie de tot mai mulți bani. Tot Best a trebuit să utilizeze trimaranul și să cumpere proviziile necesare. În cele din urmă vasul a fost lansat la apă, dar i s-au descoperit multe defecțiuni. Prietenii încercau să-l convingă să renunțe la călătorie. Unul din ei îi spuse chiar că n-o să poată ajunge mai departe de sudul Atlanticului. Dar Donald ripostă în glumă:

— Poate că nici nu vreau să ajung mai departe... Cine o să aștepte dacă am să fac sau nu ocolul lumii?

Primele zile

În a 15-a zi de călătorie, Donald Crawhorst a făcut niște calcule care l-au alarmat. „Electron” străbătuse 1300 de mile, dar numai 800 de drum util. Pentru aceeași distanță Chichester avusese nevoie de numai șase zile. Iar Crawhorst, ca și ceilalți participanți la cursă, trebuia să străbată 30000 mile: Insulele Azore, Madeira, coasta Braziliei, Capul Bunei Speranțe, Australia... Pentru moment el stătea cel mai prost. Conform regulamentului competiției, trebuia să țină un foarte amănunțit jurnal de bord, să noteze coordonatele, vremea și tot ceea ce-i putea atrage atenția pe drum. De asemenea, trimitea regulat radiograme la „Sunday Times”, la Hallward și lui Stanley Best care era foarte îngrijorat de aspectele financiare ale cursei. Erau radiograme optimiste. Hallward jubila.

Dar agentul de publicitate nu observa că radiogramele primite de pe „Electron” deveneau tot mai vagi, că nu mai dădeau de fapt coordonatele. Apoi toată a doua jumătate a lui noiembrie „Electron”-ul a transmis numai că era „undevea departe de Madeira”. De fapt, însă trimaranul se învîrtea în loc. Atunci organizatorii cursei au început să-i ceară coordonatele exacte, o dare de seamă despre drumul străbătut zilnic. Ca să câștige timp, solitarul yachtman s-a înhâmat la o treabă extrem de grea: inventarea unui itinerar fictiv, notînd respectivele coordonate și toate celelalte date necesare. Era o muncă pe care o făcea în afară de aceea cerută

efectiv de navigație. Încît, era foarte nervos, din cînd în cînd îl cuprindea chiar panica. Se temea să nu fie descoperit mai întîi de specialiști, ce puteau găsi suspecte datele plătuite comunicate de el și apoi de vreun vas care, trecînd pe lângă el, ar înștiința redacția ziarului „Sunday Times”.

În ajutorul Crăciunului, navigatorul nostru (36 de ani) se simți foarte nefericit, singur în largul oceanului. Izbuti să ia legătura cu Claire. Dar cel dintîi lucru pe care dînsa îl întrebă, după două luni, fu despre blestematele de coordonate. „Hallward cere date foarte exacte”, îi spuse emoționată Claire. Cu glasul sugrumat, Donald îi răspunse că vizibilitatea proastă nu-i îngăduia atunci să facă măsurători exacte, dar că, din cite își dădea seama, se afla undeva la latitudinea Capetownului. Era o minciună inabilă. Intrucît coordonatele erau în dezacord cu viteza trimaranului. Claire nu știa asta, dar după glasul lui își dădu seama că nu era adevărat. Pe de altă parte, Donald știa că convorbirea lor era interceptată de radio-amatori și deci era foarte stînjinit. La un moment dat nu s-a mai putut stăpîni și a întrebat: — Claire, acasă totul e în ordine? Ești sigură că ai să poți rezolva fără mine toate dificultățile?

Era încă un apel disperat la soția lui pentru ca aceasta să-i ceară să se întoarcă. (Primul îi făcuse înaintea de a porni în cursă). Dar ea nu i-a înțeles nici de astă dată disperarea, ori poate că știa că nu mai putea da înapoi.

Apoi Donald a căutat ca următoarele radiograme să fie cit mai bine ticluite cu puțință. Se pare că zările nu bănuiau nimic și publicau care mai de care știri despre temerara înaintare a lui Crawhorst, care o luase serios înaintea celorlalți. Dar într-o telegramă trimisă lui Stanley Best, Donald pomeni despre o catastrofă care amenința trimaranul. Își exprimă totuși speranța că va putea repara ambarcațiunea.

De ce-i trimisese tocmai lui Best acest mesaj? Poate că Crawhorst nutrea slaba speranță că, aflînd despre avarierea trimaranului, Best avea să-i ceară să se întoarcă acasă. Dar s-a înșelat. Pentru Best abandonarea cursei de către Donald echivala cu pierderea miilor de lire sterline investite în ea.

Între timp „Electron” naviga în derivă lângă țărnul Argentinei. Cu fiecare zi care trecea, trimaranul se afla într-o situație tot mai critică. Se apropia eşecul, sfîrșitul. Situația era cu atît mai disperată cu cît Crawhorst nu putea cere ajutor, intrucît în felul acesta ar fi mărturisit itinerarul lui fictiv. Încît luă o hotărîre disperată și anume: să încerce să acosteze lângă coasta argentiniană spre a primi ajutor tehnic. Era o încercare a regulamentului cursei, dar n-avea încotro.

Și, într-adevăr, „Electron” a acostat la gurile La Plateri, iar trimaranul a fost reparat într-un atelier al serviciului de pază. Donald a petrecut acolo cîteva zile, iar în ultima seară grănicerii au dat chiar în cinstea lui o masă unde s-a bătut *churrasco* și vin roșu. Pare

neverosimil, dar nimeni n-a aflat de această abatere a concurentului.

La începutul lui aprilie 1969, călătoria în jurul lumii organizată de „Sunday Times” a intrat într-o fază decisivă. Robin Knox Johnston, care de mult nu mai dăduse semne de viață, a reapărut brusc la orizont. Dar unde? În zona insulelor Azore. Mai avea puțin pînă la finish, încît nimeni nu-i mai putea lua înainte. Globul de aur era

Tynemouth Electron

al lui. Nagel Tatley care pornise în călătorie, ca și Crawhorst, pe un trimaran, era și el pe punctul să termine cu succes cursa, dar bineînțeles în urma lui Knox-Johnston. Părea să aibă și el în buzunar cele 5000 de lire sterline.

Dar și Crawhorst, care tăcuse timp de trei luni, a dat deodată semne de viață. Mesajul lui din 9 aprilie vestea o înaintare rapidă. Judecînd după coordonatele lui, organizatorii socoteau că Crawhorst înconjurase Capul Horn cu două săptămîni înaintea lui Tatley. Nimeni nu sesizase împrejurarea că telegrama lui fusese interceptată la Buenos Aires și nu la Wellington, capitala Noii Zeelande, cum ar fi fost normal.

Aflînd despre succesele lui Crawhorst, Tatley a hotărît să-și întrecă cu orice preț rivalul. Dar trimaranul lui era într-o stare precară; străbătuse circa 30000 de mile și mai avea aproape 1200. Dacă n-ar fi sosit telegrama lui Crawhorst, el ar fi ieșit sigur învingător. Dar acum Tatley era atît de grăbit încît, fără a ține seama de o furtună dezlănțuită lângă Azore, a pornit mai departe cu toate pinzele sus. Trimaranul n-a rezistat însă. Și, la 21 mai, Tatley s-a văzut pus în situația de a urmări de pe barca de salvare cum i se scufunda trimaranul. Încît a ieșit din joc tocmai cînd se afla la numai doi pași de finish.

De astă dată soarta i-a jucat un renghiu lui Crawhorst. Dacă lui Tatley nu i s-ar fi întimplat nenorocirea aceea, provocată de altfel de telegrama de pe „Electron”, Crawhorst ar mai fi putut ajunge cu bine în țară și e puțin probabil că cineva i-ar fi puricat foarte amănunțit itinerarul și jurnalul de bord. Așa, însă, lucrurile se schimbau: Crawhorst devenea cîștigătorul. Încît englezii și-au concentrat tot interesul asu-

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

pra lui și, prin urmare, și asupra itinerarului străbătut de „Electron” și a jurnalului de bord al acestuia.

Sufletul lui Crawhorst era sfișiat de pasiuni shakespeariene: disperare, căință, derută. Și, ca o încununare a tuturor necazurilor, tot atunci i s-au defecțat aparatul de emisie-recepție și farurile de semnalizare. Crawhorst nu mai dormea decît foarte puțin și numai ziua. În plus se apropiau de sfîrșit rezervele de rom, ceai și spirt metilic, folosit drept combustibil. Acum Donald se hrănea mai ales cu lipii cu miere și tablete de vitamine.

În următoarele două săptămîni, Donald a renunțat definitiv să manevreze trimaranul și s-a închis în cabină, încercînd să repare, timp de 16 ore din 24, aparatul de emisie. Era doar specialist în radiotehnică. Și, într-adevăr, în zorii zilei de 22 iunie, B.B.C.-ul, Hallward și Claire au primit, în sfîrșit, din parte-i mult așteptatul mesaj; aparatul reîncepuse să funcționeze. Dar pentru ca să funcționeze normal, mai avea nevoie de cîteva piese. Și din nou Crawhorst a avut noroc. B.B.C. i-a propus să poposească o clipă în timp ce trecea pe lângă Azore. Acolo ar fi putut înmîna filmele și benzile de magnetofon reprezentanților radioteleviziunii care își pierduseră răbdarea așteptîndu-l. Crawhorst era bucuros, intrucît în felul acesta ar fi putut să-și procure și piesele care-i lipseau. A cerut dar aprobarea ziarului „Sunday Times”. Dar a fost refuzat categoric: nici o escală, regulamentul competiției e sfînt, businessul e business...

Trecuseră aproape opt luni de la plecarea în cursă. Se apropia momentul întoarcerii acasă. Dar tocmai atunci norii au început să se adune amenințători pe cer. Francis Chichester — președintele juriului — avea unele suspiciuni legate de autenticitatea mesajelor lui Crawhorst. Încît, înainte de a pleca în concediu, a trimis o scrisoare secretarului juriului, în care îl ruga să-i procure originalele tuturor telegramelor lui Crawhorst.

Donald Crawhorst a avut și de data aceasta noroc. Scrisoarea lui Sir Francis s-a rătăcit printre miile de misive ale entuziaștilor care urmăreau cu răsuflarea tăiată „eroicul” drum al solitarului yachtman. Acesta, însă, dezorientat, își dădea seama că deznodămîntul era aproape și nu se putea hotărî să pornească spre casă. Judecînd după jurnalul lui, la 24 iunie trebuie că i s-a întimplat ceva. Lăsînd totul baltă, a început să scrie un lung eseu filozofic. Timp de o săptămîină, Crawhorst a așternut circa 100 de pagini. Avea de gînd să trateze într-o manieră nouă istoria omenirii din ultimii două mii de ani.

Dar sistemul nervos al lui Donald n-a mai rezistat...

100.000 de oameni așteaptă pe țăr

Invingătorului i se pregătea o primire fastuoasă. Hallward, agentul lui de publicitate, cădea din picioare. Între altele, pregătise 10000 de ilustrate cu acest text: „Salutări din Tynemouth, stațiunea climaterică din Devon aleasă de Donald Crawhorst pentru plecarea în triumfală-i călătorie în jurul lumii”. „Electron”, care rătăcea la voia întîmplării, căci Crawhorst, închis în cabina lui, continua să-și scrie esul, a primit din partea lui Hallward următoarea telegramă: „La Tynemouth vor veni o sută de mii de oameni. Transmite ceva despre secretele călătoriei, spune că ai fost la un pas de moarte. Trebuie să vindem reportajele cît mai bine.

V. Kobiș

(Continuare în pag. 11-a)

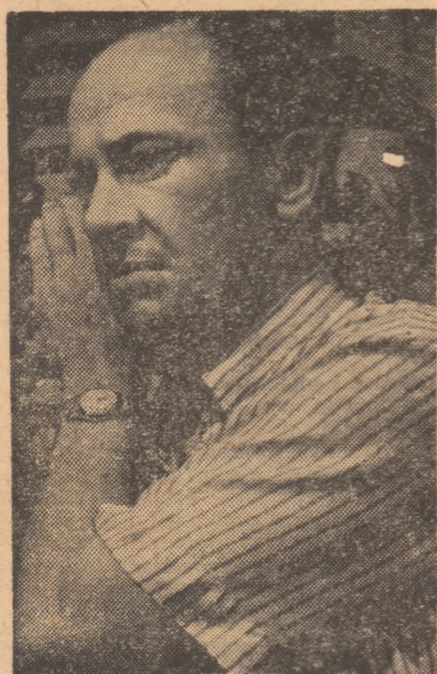
INTERVIU

Favoritul tuturor muzelor

Evgheni Evstigneev face parte din categoria actorilor care nu se impun exploziv. Talentul lui se insinuează, atrage atenția prin mici acumulări succesive, ca pietricelele unui mozaic. Cine l-a văzut o dată, poate că nici nu-i reține numele, dar când îl revede constată că memoria l-a păstrat, apoi se adaugă încă o pietricică, și încă una și deodată imaginea se conturează întregă.

Evgheni Evstigneev are o reputație bine întemeiată și bine justificată. Ea a fost construită în aproape două decenii de muncă pasionată, inteligentă, tenace.

— În 1951 am absolvit Institutul de teatru din orașul Gorki și am fost angajat în localitatea vecină Vladimir. Am lucrat acolo trei ani, dar într-o zi am lăsat totul baltă și m-am apucat

să învăț iar. De astă dată am ales școala de teatru a MHAT-ului. După ce am absolvit-o, am fost oprit în trupa venerabilei scene. Însă tocmai atunci se organiza, într-un mod original și temerar, de către un grup de entuziaști, teatrul „Sovremennik”. Cîștigat fulgerător de elanul lor, am trecut la ei cu arme și bagaje.

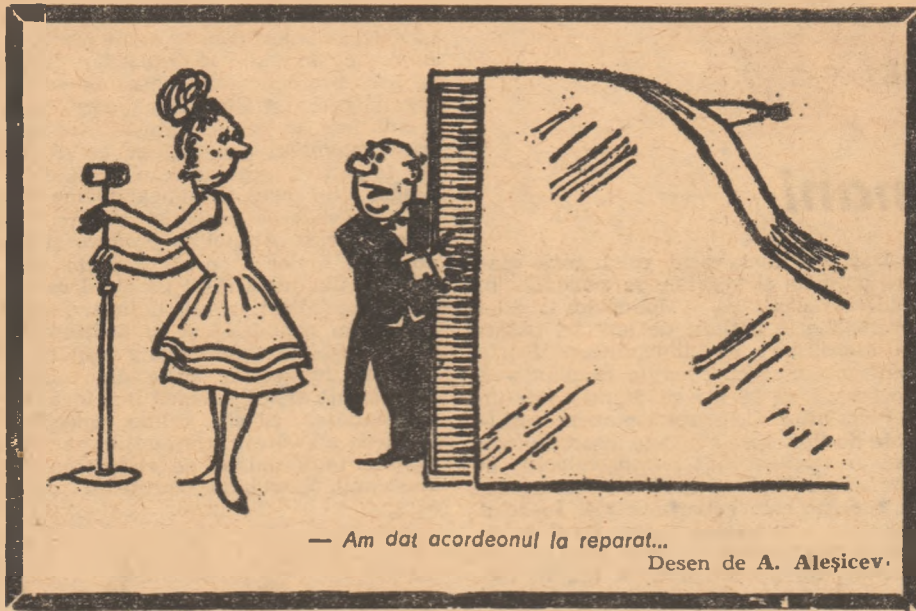
De atunci au trecut cincisprezece ani și în cariera mea s-au adunat pe nesimțite peste șaptezeci de roluri. Cu cele cinematografice cu tot.

— Rolurile sînt nu numai multe ci și foarte diferite ca factură. Ele se inseriu într-un arc atît de cuprinzător, încît mă întreb dacă există vreun rol pe care nu l-ați putea face. Sau, poate, n-ați vrea să-l faceți?

— Nu, dimpotrivă, vreau să arăt că un artist — nu un actor, un artist, țin mult la acest cuvînt — trebuie să știe să joace tot. Bine înțeles, dacă nu l se încredințează anumite roluri e altceva... Dar asta nu contează.

— Ce vi se pare esențial să spuneți ca artist în lumea noastră agitată?

„arta
ca arta arta a.
arta arta arta a
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta

— Am dat acordeonul la reparat...
Desen de A. Aleșicev.

— Să servesc ceea ce iubim, ceea ce credem cu contribuția mea artistică. Să aleg, adică. Experiența și vîrsta mi-o permit acum. Și, dimpotrivă, nu-mi mai permit să joc orice. Gata, nu mă mai interesează cantitatea, nu mai vreau să interpretez un personaj și încă unul și încă unul, numai ca să se adune la socoteală. Ci să aleg ceea ce se potrivește cu concepțiile mele. Dacă rimează, bine; dacă nu, nici nu există pentru mine. Exercițiile pe caractere nu mă mai interesează. Am făcut de toate în această privință, e o fază depășită, slavă Domnului.

— Teatrul vă iubește, cinematograful vă iubește, televiziunea vă iubește. Sînteți favoritul tuturor muzelor. Dar dumneavoastră pe care o preferați?

— Pentru mine esențial e teatrul. Este pasiunea vieții mele — ca să ne menținem în același limbaj amoros. Celelalte îmi plac doar, cu cinematograful am chiar o idilă serioasă. E o variație necesară de oameni, de caractere, de mod de lucru.

— În lumea asta fiecare își are punctul lui de vedere care îl împiedică să vadă punctele de vedere ale celorlalți — a spus Hugo. Apropo, ce credeți despre viitorul teatrului, pasiunea vieții dumneavoastră? Există tot felul de puncte de vedere. Unii îi prevăd perspective de aur, alții, dimpotrivă, îl consideră condamnat.

— Teatrul pe care îl iubesc eu n-o să moară niciodată, fiindcă este, în cel mai bun sens al cuvîntului, o expresie, o oglindă a vieții, a spiritului omenesc. Formulele, excentricitățile, experimentele ori chiar simplele exerciții nu înseamnă teatru; esența teatrului este viața, spiritul omenesc. Iar spiritul omului e nemuritor. Acesta-i genul de teatru pe care îl iubesc. Poate că de aceea nici nu sînt un bun spectator. Nu-mi place să merg la teatru pentru că, scuzați-mă, probabil că sînt demodat, nu spectacolul vizual mă interesează, ci problemele. Sînt pentru un teatru care să nu fărîmițeze viața, fiecare trăgînd spuză pe turta lui — regizorul, actorii, scenograful, directorul etc., etc. Viața e un tot și așa trebuie prezentată. Este punctul meu de vedere și poate nu numai al meu; el nu mă împiedică însă să le văd și pe celelalte. În definitiv progresul artei stă în diversificarea, nu în unificarea ei. Dar acesta e Dumnezeu la care mă închin eu.

— Jucați foarte mult fără grimă. De ce?

— În primul rînd pentru că nu grimă contează și în al doilea rînd fiindcă vreau să rămîn eu, să mă exprim pe mine. Rolul e numai un prilej de a mă exprima pe mine ca om, ca cetățean, o ocazie de a spune ce cred despre lume, despre multele ei probleme — indiferent de faptul dacă personajele sînt „pozitive” sau „negative”. Repeț și am să repet mereu, rolul e numai un pretext, un punct de plecare; dacă actorul îl privește numai printr-o prismă profesională, îl va juca bine, corect, dar nu va exprima durerea, grija, preocuparea pentru oameni, pentru epoca noastră frămîntată. Cînd izbutește acest lucru, prin angajare totală, devine o personalitate. Crezul meu e angajarea totală. Vreau să fiu recunoscut în fiecare seară pe scenă, în fiecare rol pe ecran, secretul nu e să fii complet altfel.

— Și acum, scuzați-mă, inevitabila întrebare: ce proiecte aveți?

— În cinema, câteva propuneri din care urmează să aleg; în teatru, un rol care mă interesează în piesa unguerească „Tooth, maiorul și alții”, o comedie violent antifascistă și antirăzboinică. Eu voi fi maiorul — un maior german în Ungaria din anii războiului.

Julia Scutaru

OASPEȚII NOȘTRI

Pasiunea lui Gherman Mazurin

Cu ocazia expoziției „Cartea și ilustrația sovietică de carte pentru copii și tineret”, deschisă de cîteva zile în sala-nele Casei prieteniei româno-sovietice din București, ne-a vizitat țara graficianului Gherman Mazurin. Numele lui are o bine meritată notorietate în grafica sovietică pentru copii, pe care a îmbogățit-o cu lucrări de o incontestabilă originalitate și marcă personală.

— De ce ați optat pentru copii?

— Fîndcă îi iubesc și fiindcă desenul pentru copii a fost înclinația mea. Cu ea am intrat la Institutul de arte plastice, dar soarta mi-a fost hotărîtă, totuși, de o întîmplare (ce să fac, nu mă pot dispensa de această frază care se aplică mai cu seamă la biografiile vedetelor de cinema!) Încă de pe cînd eram student am ilustrat o carte a lui Serghei Mihalkov, „Nenea Stiopa, milițianul”. Nenea Stiopa propus de mine a fost îndrăgît de micii cititori, deschizîndu-mi drumul. Îi rămîn veșnic recunoscător pentru asta.

— De atunci au trecut...

— ...cincisprezece ani și... peste treizeci de cărți.

— În afară de ilustrația de carte cum li mai „serviți” pe copii?

— Lucrez cu plăcere stampe și diafilme. Am făcut pînă acum vreo cincisprezece diafilme pe subiecte foarte cunos-

VERNISAJ MONDIAL

Fresce la expoziție

Au trecut patru ani din dimineața aceea cumplită a lui 4 noiembrie 1966 cînd apele fluviului Arno, rupînd digul, s-au năpusit asupra Florenței semănînd moarte și distrugere. În acele zile de panică și durere nimeni nu-și putea face o idee despre proporțiile reale ale dezastrului care se abătuse asupra orașului. Abia cînd apele s-au retras, tabloul sinistrului a putut fi cuprins în totalitatea lui zguduitoare.

În numai cîteva ore Arno a distrus sau avariat 1012 tablouri, 63 de sculpturi în lemn, 184 de statui de marmură și 25 de teracotă, peste 5000 de metri pătrați de fresce, fără a mai vorbi de manuscrise de preț, documente, cărți vechi, goblenuri, mobilă, obiecte casnice cu valoare muzcistică și multe altele.

În răstimpul care a trecut de atunci un grup de restauratori, printre care și specialiști sovietici, au lucrat cu abnegație făcînd tot ce stătea în limitele posibilului și chiar dincolo de ele pentru a salva comorile artistice greu lovite.

Și iată că după patru ani Florența sărbătorește acest triumf al oamenilor și al artei printr-un eveniment neobișnuit: șaptezeci de venerabile fresce florentine, care sute de ani au cultivat în privitori simțul frumosului, au coborît de pe pereți, au urcat în avion și au pornit să facă ocolul lumii. Itinerarul a fost stabilit de municipalitatea orașului pe „criterii sentimentale”: timp de doi ani frescele vor poposi în țările care au luat parte la salvarea neprețuitelor opere ale Renașterii italiene. „Expoziția recunoștinței” va aduce astfel de grațitudine al florentinilor pentru ajutorul primit într-un moment greu al istoriei orașului lor, leagăn al artei.

Valeri Zvoricikov

REFLECTOR

■ După o scurtă, dar intensă activitate de cîntăreață de muzică ușoară, cunoscuta actriță franceză Jeanne Moreau s-a întors la film. Împreună cu un alt actor-cîntăreț, Serge Reggiani, turnează acum în „Răfuiala”.

■ Michael Cacoyannis filmează, în Spania, „Troienele” care, în concepția regizorului grec, va fi un film despre lupta femeilor pentru drepturi civile și politice. În fruntea „combatantelor” se află Katharine Hepburn, Vanessa Redgrave și, nelipsită în filmele lui Cacoyannis, Irène Pappas.

■ La New York rulează cu succes filmul „Marea speranță albă”. Prototipul lui Jack Jefferson, eroul filmului, este Jack Jones, primul negru care a cucerit titlul de campion mond al la box. Dar laurii victoriei i-au fost fatali în atmosfera de discriminare rasială în care s-a petrecut evenimentul.

Autoportret

cute ca „Tom Sawyer”, „Timur și băieții lui”, „Bătrînul Hottabici”. Acest sol de mic „cinematograf personal” are un efect educativ și distractiv care răscumpără toate eforturile.

— Ce fel de desene preferă copiii?

— Categoriic pe cele realiste. Spun asta nu numai pe baza experienței mele artistice ci și a celei paterne. Am o fetiță de șase ani, Anna, care este primul critic al lucrărilor mele. Cu dînsa fac întotdeauna prima verificare. Pentru copii, desenele sînt, mai ales pînă la o anumită vîrstă, o sursă foarte importantă — dacă nu chiar unica — de informare. Pentru un adult, niște ilustrații despre Africa, de pildă, vin să completeze ceea ce a văzut sau a citit. Dar copilul le cere totul, așteaptă totul din parte-le. Un băiețel pe care îl interesează o corabie vrea să o vadă acolo pe hîrtie cu toate pinzele, catargele sau vislele ei. Altfel stau lucrurile cînd copiii înșiși desenează. Cînd sînt autori fantezia lucrează nestingherită. Atunci pot desena un cerc cu trei fire de păr și vedea în el pe tata sau pot trage patru linii strîmbe și crede cu toată convingerea că este un castel minunat în care locuiește nu știu ce zînză din basme. Dar dacă un artist le propune aceeași formulă, îi rid în față: „Uite la nenea asta mare, a făcut o casă strîmbă și zice că-i castel!”

— Duceți cu dumneavoastră schițe bucureștene?

— Multe. Bucureștiul mi-a plăcut enorm, e un oraș foarte frumos. Regret, însă, că nu l-am prins într-o lumină care să-l favorizeze. Cerul a fost mereu întunecat.

— Inseamnă că trebuie să reveniți...

C. L.

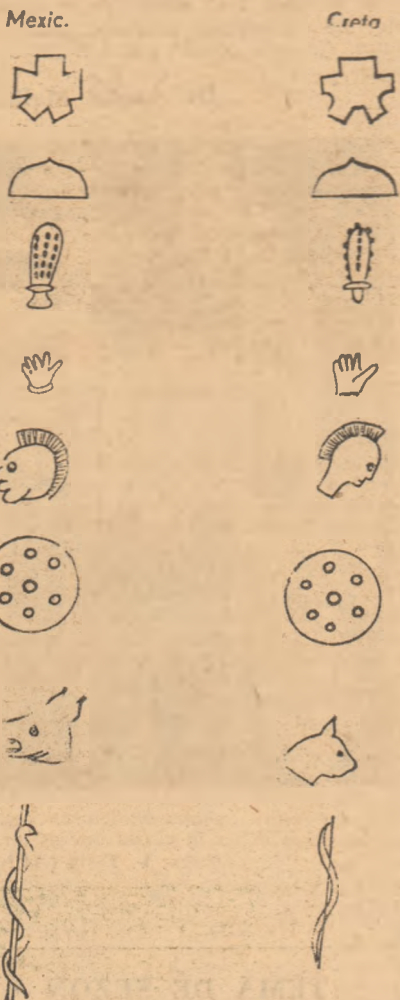
tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica

lestina antică, afirmația ar fi stîrnit numai un zîmbet ironic sau, în cel mai bun caz, condescendent; acum însă ea reține foarte serios atenția arheologilor.

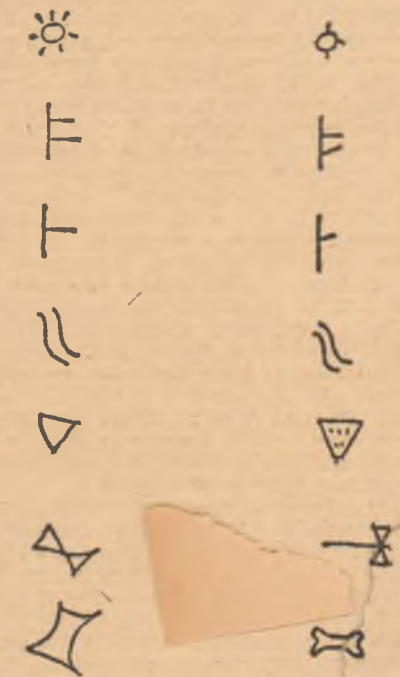
Argumentul de bază pe care se reazemă ipoteza că Yucil, trib indian care trăiește acum în Oklahoma (S.U.A.), ar fi descendenți ai unor navigatori cretani ce au atins țărmurile Mexicului acum 35 de secole este cel pe care-l reproducem și noi mai jos. Semnele din partea stîngă a celor două șiruri de figuri au fost găsite de un anume Metcalf pe o piatră gravată descoperită în 1966 la Fort Benning în Georgia și expusă acum la Columbus Museum of Crafts and Arts. Figurile din dreapta sînt semne din scrierea minoică care corespund ca semnificație cu cele de pe „piatră Metcalf”. Asemănarea este într-adevăr tulburătoare.

Indiciu suplimentar, o veche tradiție a Yucilor afirmă că au venit dinspre miazăzi și răsărit, în care caz sudul ar putea fi golful Mexic, iar răsăritul, evident, Oceanul Atlantic. Asemănarea dintre semnele de pe piatră Metcalf și scrierea minoică a fost relevată de profesorul Gordon de la universitatea Brandeis. Anul trecut, prof. Gordon a

trimis un mulaj al pietrei Metcalf lui Stanislav Segert, cunoscut specialist cehoslovac în limbi semitice. După părerea acestuia din urmă inscripția ar data din mileniul I înainte erei noastre cînd populațiile egeene au trecut de la ideograme la alfabet.

Un alt document care pledează în favoarea „tezei cretane”, și pe care de asemenea îl reproducem aici, vădește o asemănare indubitabilă între anumite semne aztece și unele semne cretane.

Ipoteza unei intrudiri între indieni și vechii locuitori ai Palestinei se reazemă pe o piatră gravată descoperită, în 1872, la Pouso Alto, aproape de Pa-

raiba din sudul Braziliei (există și o Paraiba în nordul Braziliei). Interpretate de prof. Gordon, semnele de pe această piatră ar însemna: „Am venit în această depărtată țară de munți. Am dat jertfă zeilor și zeitelor din cer un băiat în al nouăsprezecelea an al puternicului nostru rege și ne-am imbarcat la Etiongeber pe Marea Roșie. Erau cu totul zece vase și am făcut înconjurul Africii timp de doi ani. Apoi am fost despărțiți de pămîntul lui Baal și n-am mai fost împreună cu ceilalți. Atunci am venit aici pe acest lărim nou, doisprezece bărbați și trei femei. Sînt eu, conducătorul lor, om care să fugă de greutate? Desigur că nu: fie ca zeii și zeitele să ne ajute!”

După cum socotește Gordon, regele Hiram, menționat în această inscripție, ar fi Hiram al III-lea (553—533 î. e. n.). Așadar, o parte a indienilor din Brazilia ar descinde din cananeeni. Să nu uităm că comunitatea lingvistică cananeeană cuprindea deopotrivă adoratori ai lui Iehova și ai zeului Baal; precursorii lui Columb ar fi făcut parte dintre cei din urmă.

În aceeași ordine de idei, specialiștii citează acum observația lui Alexander von Wuthenan că, printre zecile de mii de figurine de ceramică din America de mijloc, cele date pină la anul 300 î. e. n. sînt exclusiv de tip asiatic, african și semit.

O importantă obiecție la amintitele ipoteze a născut însă această constatare, care într-adevăr poate pune pe gânduri; cum se face că roata a rămas necunoscută băștinașilor? Pare bizar ca drumetii semii să nu se fi gândit să le-o arate...

BIOLOGIE

Ce spune palma

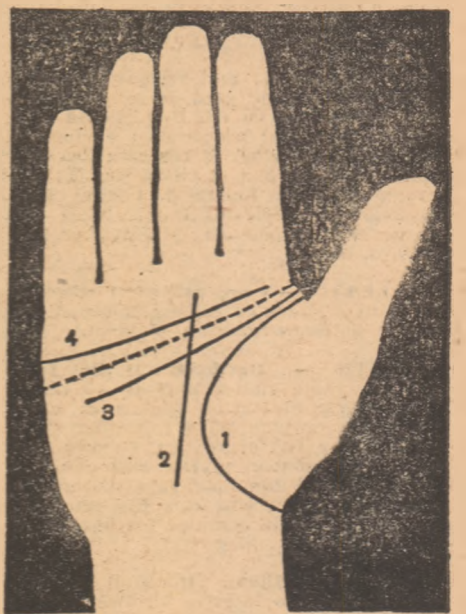
Cine dintre noi nu s-a simțit tentat, mai mult în glumă, să încerce să ghicească tîlcul liniilor din palmă? Dar au ele o semnificație? Iată ce ne spune I. S. Guseva, șefa catedrei de genetică a Institutului de medicină din Kuibișev.

Cuvintele grecești **cheir** (mînă) și **manteia** (prezicere) și practica superstițioasă de a ghici caracterul sau viitorul după liniile din palmă au dat naștere **chiromanției**, mult răspîndită mai ales în evul mediu. În Europa, în special în apusul continentului, cea mai răspîndită variantă a chiromanției avea o strînsă legătură cu astrologia, care a influențat și denumirea unor zone de pe palmă: muntele lui Saturn, muntele lui Jupiter, depresiunea lui Marte etc. După părerea chiromanților, fiecare dintre aceste zone dezvăluia anumite trăsături de caracter și prefigura viitorul. Muntele lui Saturn, de exemplu, indica starea materială, muntele lui Mercur aptitudinile științifice, artistice, comerciale etc. „Astăzi chiromanția atrage atenția oamenilor de știință — spune I. S. Guseva — în primul rînd pentru a putea apăra un interesant capitol al **DERMATOGLIFIEI**, care dă cercetătorilor posibilitatea să studieze și să diagnosticheze o seamă de boli după structura reliefului de pe pielea degetelor și a palmelor”.

Dermatoglifia a împrumutat de la chiromanție un singur lucru: numele liniilor și proeminențelor din palmă. Ce relație au stabilit însă specialiștii, pină în momentul de față, între aceste

linii și proeminențe și starea sănătății omului? În sindromul lui Down (mongolism), de exemplu, pe palmă apar deseori o linie suplimentară, plasată între așa-numita linie a inteligenței și cea a inimii. Aceași linie suplimentară se observă și în alte boli sau anomalii, legate, ca și sindromul lui Down, de o modificare a numărului de cromozomi. Inexplicabilă deocamdată este însă împrejurarea că linia suplimentară poate fi aflată, deși rar și la oameni perfect sănătoși.

Aceste corelații nu sînt totuși suficient studiate. Ele rămîn deocamdată simple constatări, pe baza cărora urmează să se tragă concluzii. Astfel, frecvența liniei suplimentare din palmă diferă de la popor la popor. La europoizi, de pildă, ea se întîlnește într-o proporție medie de 1,5—7 la sută, la negri de 3,5—5, la mongoloizi de 7—15, la melanezieni de 7—28, la pigmeii africani de 35 la sută (aceste date au fost extrase din volumul II al culegerii „Al VII-lea Congres internațional de antropologie și etnografie”, 1967). Una din dificultățile de care se lovesc specialiștii în elaborarea criteriilor dermatoglifice de diagnosticare a

Linia punctată din sindromul lui Down. Alte elemente de pe suprafața palmei: 1) Linia vieții, 2) Linia soartei, 3) Linia inteligenței, 4) Linia inimii

bolilor este împrejurarea că în desenul de pe degete, palme și tălpi n-a fost descoperit nici un simptom specific unei anumite boli. Cu alte cuvinte, o maladie ereditară sau o anomalie congenitală nu-și semnaleză prezența prin apariția unui „model” nou, inexistent în alte cazuri, ci doar prin abateri de la normele de moștenire a anumitor simptome, care determină relieful palmelor.

Ce aspecte intenționează să aprofundeze dermatoglifia, această „tinără speranță” a medicinei?

Printre preocupările ei principale I. S. Guseva menționează: 1) Studiul legăturii dintre gradul de dezvoltare a unor simptome dermatoglifice congenitale și caracterul unei boli sau anomalii de asemenea congenitale și 2) Studiul corelației dintre diferitele linii ale palmei, apărute în perioada postnatală, și profesia și bolile în a căror etiologie joacă un anumit rol factorul profesional.

consumului. În 1956, însă, mulțumită realizării programului genetic, această țară a izbutit să-și asigure cu forțe proprii producția de griu necesară. Iar în 1964 a ajuns chiar să exporte 500.000 de tone din această cereală. Merită relevat faptul că suprafețele însămînțate au rămas aceleași, clima de asemenea, iar numărul consumatorilor a crescut.

Soiurile de griu cultivate în momentul de față în diversele țări nu sînt suficient de rezistente la ger și la cădere și nici imune față de diverse boli și dăunători. Genetica a izbutit, însă, pe alocuri să înlăture unele din aceste defecte. După ce au fost descoperite genele nanismului, de pildă, în colecția de griuri japoneze a fost găsit un soi cu tulpina scurtă, rezistent la cădere și cu productivitate mare. Soiurile indiene obținute după cel japonez se coc mai tirziu, în schimb sînt rezistente la rugină. Iar griul pitic, și prin urmare cu rezistență sporită la cădere, selecționat de specialistul sovietic P. Lukianenko dă o recoltă de 70 de chintale la hectar. Ceea ce nu constituie, firește, o limită. O seamă de specialiști socotesc chiar că se vor putea obține și 100 chintale la hectar.

Dar nu cerealele sînt în primul rînd surse de proteine. Acestea din urmă au și alte izvoare, mai cunoscute sau mai puțin cunoscute. Din această a doua categorie fac parte și semințele de bumbac, care conțin 80 la sută și chiar mai multe proteine. Proteinele din bumbac se apropie calitativ de cele din carne. Producția mondială de semințe de bumbac poate asigura în clipa de față 4,5 milioane de tone de proteine. Deocamdată, însă, ele se utilizează mai ales în hrana animalelor rumegetoare, din cauză că au niște „glande endocrine” care secretă o substanță otrăvitoare. Dar geneticienii au descoperit genele vinovate de prezența acestor glande. Descoperirea a fost imediat folosită în practică și, curînd, au apărut primele soiuri de bumbac ale căror semințe nu mai au „glande endocrine”.

Exemplele de mai sus dovedesc cît de importantă este cunoașterea structurii genetice a materialului cu care lucrează selecționerii. În clipa de față există hărți genetice similare și pentru porumb, la care s-au descoperit peste 400 de gene care imprimă plantelor diverse proprietăți.

Dar, evident, selecția plantelor prin intermediul geneticii nu și-a spus nici pe departe ultimul cuvînt. Perspectivele de sporire a valorii biologice a unor plante sînt departe de a fi fost epuizate. Natura a dăruit omului comori nesecate, dar drumul spre unele din ele mai trebuie căutat.

ARHEOLOGIE

Pielele roșii au venit din Creta?

Pe bună dreptate, remarcă recent o publicație de specialitate, dacă încă acum cîțiva ani i s-ar fi spus cui va că o anumite parte a Pielilor roșii ar fi cretani și că o altă parte a indienilor din America ar fi originari din Pa-

Poșta medicului

NINEL ZARUBIN — Ploiești : Sint fenomene astenice probabil și în legătură cu vechia dv. nevroză. Se impune un tratament tonic care ar influența pozitiv și dificultățile semnalate de dv. Vă recomandăm: Hematodin, inițial 20 pic. înainte meselor de dimineață și prânz și se crește progresiv până la 40x2/z. Apoi se reduce treptat la o doză de întreținere de 20 pic./zi.

VERZESCU MELANIA — București : Am publicat în nr. 41 al revistei noastre articolul „Nasul alergic” pe care sperăm că l-ați citit. Nu avem nimic de adăugat în cazul dv.

IURCU MARIA — Grozești (Iasi) : Vaccinarea antivariolică primară la această vîrstă nu e lipsită de riscuri, cel mai de temut fiind cel al unei encefalite postvaccinale. Cum variola nu prezintă totuși în prezent un „pericol iminent” sintem și noi de părere să nu vaccinați copilul.

LORENA — București : 1) Ne pare rău că trebuie să vă contrazicem. Scobitorile nu sint „igienice” și în multe țări au fost desființate. Ele produc mici singurări ale gingivilor și astfel constituie o „poartă de intrare” pentru germeii microbieni. Pentru a evita pe viitor infecțiile gingivale, vă recomandăm să faceți după fiecare masă un periaj dentar cu o pastă antiseptică. 2) Tratamentul prin foame merită încercat în cazul copilului dv. inapetent. El constă dintr-o dietă hipocalorică de 24 ore și un regim hipocaloric și hipolipidic aplicat 7—14 zile la indicațiile medicului. Copilul mofturos renunță în general repede la acest „post”. 3) Nu acesta e rolul vitaminelor. Cum le-a definit Szent Györgyi, descoperitorul vitaminei C, ele sint „substanțe care ne îmbolnăvesc dacă nu le mîncăm”. Mențurările pe care ni le-ați descris sint saturate în vitamine naturale.

GABRIEL IĂNASE — București : Colita este condiționată probabil și de hemiplegie. Este preferabil s-o influențați prin mijloace naturale decît prin medicamente. În acest sens, iaurtul este salutar dacă e suportat, chiar în doze de 4—5 borcane mici pe zi. Efecte bune are noul Ceai anticolitic preparat din plante medicinale cu proprietăți antiseptice și antiinflamatorii.

ISER — Turda : Considerăm că nu e vorba decît de o lipsă de experiență. Nu e nevoie deci de nici un fel de tratament. Vă puteți căsători.

MAURU — București : Este o uretrită banală. Ar fi necesară o antibiogramă pentru precizarea sensibilității germeilor.

X. VERDE — Timișoara : Singurul tratament cu rezultate definitive este cel chirurgical.

L. — Lugoj : 1) Sint sechele posthemiplegice, în general greu de remediat. Faceți cure lunare cu vit. B, forte (10 fiole, la 2 zile 1 fiolă) asociată cu Fosfobion; în celelalte 20 zile: B complex 3/zi asociat cu vit. PP 3/zi. Asclerol sau (și) Gerovital numai în funcție de tabloul clinic, la indicația medicului. Puteți folosi ceai de urzici și de păducel. 2) O dată pe lună e rezonabil.

I. LEAȚU — Com. Stănișești (Bacău) : 1) Luați legătura cu cel mai apropiat dispensar dermatovenerian. 2) Idem.

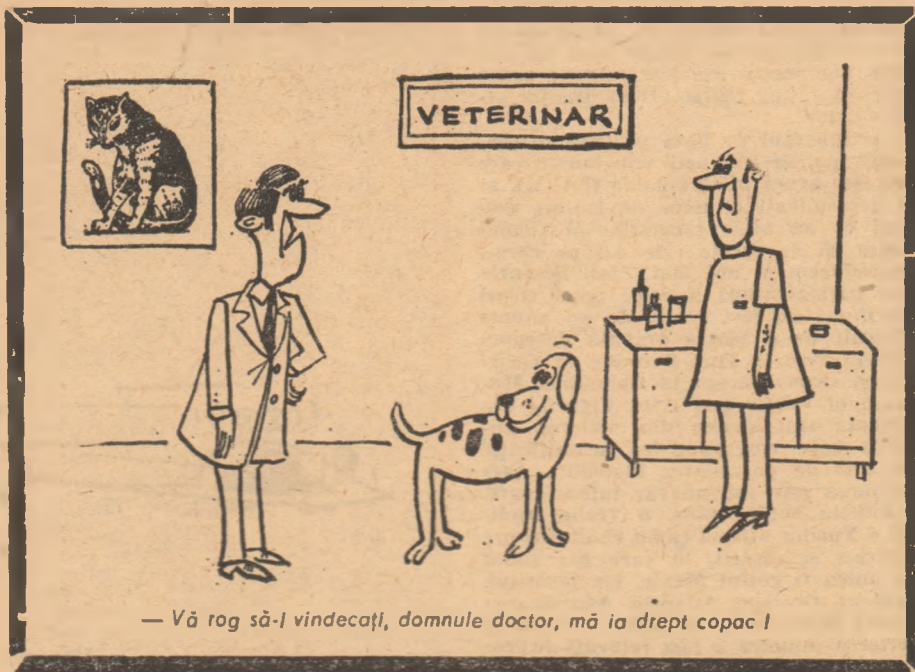
TANTA — București : 1) Sint fenomene inerente vîrstei deși dv. vă simțiți încă tînără. Și Bufon spunea că bătrînețea e o prejudecată a filozofilor și că, dacă n-ar exista aritmetica, nu ne-am da seama că îmbătrînim. Dar asta e tot o... filozofie. 2) Vitaminele care măresc rezistența la efort sint cele din grupul B și vitamina C. Un complex foarte bun este „Viplex”.

CLIF C. — Sibiu : Herpesul (Herpes simplex) este o infecție virotică. Puseurile care pot recidiva timp de mai mulți ani în același loc sint provocate de febră, insolație, indigestie, oboseală, vînt, menstruație sau încordare nervoasă. Un tratament etiologic nu există. S-a preconizat vaccinarea antivariolică la interval de 6—8 săptămîni dar rezultatele sint neconcludente. În anumite cazuri, poate fi indicată terapia cu raze Röntgen sau Bucki, făcută de către un specialist.

ALBU FRANCISC — Bata Mare : Citiți răspunsul nostru dat sub Vasile Bruș — Comuna Sintana, jud. Arad, în nr. 45 din „Veac Nou”.

V. S. — Pașcani : 1) În boala hipertonică medicația extrem de variată se stabilește de obicei prin tatonare. În funcție de eficacitatea maximă. Din acest punct de vedere, un medicament „la modă” este Hipazin hipotensor energetic. Asociați, de asemenea, și Agozol 3 cpr./zi. 2) Nu e vorba de o complicație patologică, ci de un fenomen fiziologic ireversibil la vîrsta dv. Hipertensiunea dv. arterială nu îngăduie să „forțăm” natura...

D. U. — Constanța : 1) Pînă la posibilitatea dirijării eredității la om mai e. Și în acest domeniu, conform unei butade, orice descoperire științifică răspunde unei probleme și naște mii de alte întrebări... 2) Cozile de cireșe au acțiune diuretică în bolile de rinichi. Se folosesc sub formă de ceai: 1 linguriță la 150 g apă. Se bea rece, neîndulcit. Vă recomandăm și ceaiul diuretic.

— Vă rog să-l vindecați, domnule doctor, mă ia drept copac !

FITOTERAPIE

Usturoiul — antibiotic și anticanceros

Usturoiul (*Allium sativum*) este cunoscut și cultivat încă din antichitate atît în bazinul mediteranean, cit și în Orient. Calitățile sale de condiment și cele medicinale l-au făcut celebru. Acțiunea sa împotriva limbricilor — de pildă — a fost descrisă în hexametri antici de către poetul Serenus Sammonilus.

Cercetările din ultimele trei decenii au confirmat virtuțile tămăduitoare ale usturoiului. Experiințe făcute pe generații întregi de animale, ca și cercetări clinice au demonstrat că usturoiul este un adevărat „medicament universal”. Într-adevăr, aproape nu este capitol al patologiei în care să nu și manifeste efectele binefăcătoare. Dar iată unele dintre cele mai importante acțiuni ale usturoiului.

Usturoiul conține substanțe bactericide cu acțiune dezinfectantă. Ele se găsesc mai ales în planta crudă și se elimină în mare măsură pe cale respiratorie. După părerea biochimistului Edward Kohman, cantitatea de dezinfectant conținută într-un cățel de usturoi este suficientă pentru a feri pe cineva de răceală. Acțiunea antimicrobiană și antibiotică a usturoiului a fost constatată asupra mai multor specii de microbi, printre care și bacilul Koch (microbul tuberculozei) cunoscut prin marea sa rezistență. Datorită acestor acțiuni, usturoiul este indicat în infecții intestinale, în dizenteria amibiană, tuberculoza intestinală, diaree. Doi savanți sovietici, I. J. Poslovski și N. P. Bedniagin, au preparat din usturoi un antibiotic cu efecte împotriva vibriunii holerice. În timp ce penicilina nu distruge acest vibron decît în diluția de 1: 6000, extrasul din usturoi este activ chiar în diluția de 1: 250 000 !

Usturoiul s-a dovedit apoi și un bun hipotensiv, util în ateroscleroză și hipertensiunea arterială. Are acțiune favorabilă asupra circulației periferice. Este un bun calmant al spasmelor musculaturii netede, are acțiune expectorantă și colagogă (mărește secreția de bilă și ușurează contractia veziculei biliare).

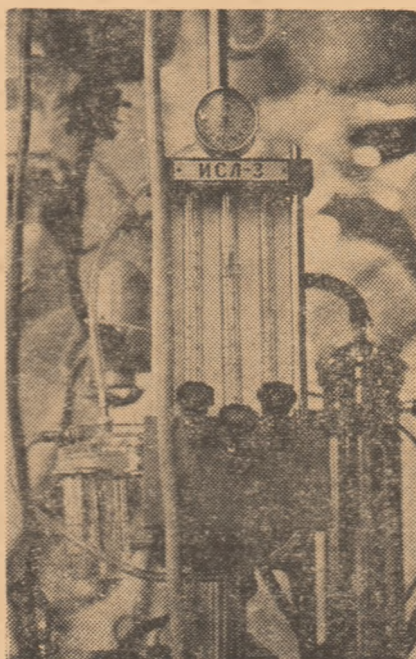
În sfîrșit, o noutate de ultimă oră: un grup de cercetători japonezi au obținut din celulele canceroase tratate cu extract de usturoi un preparat cu care au vaccinat șoareci. Animalele vaccinate nu s-au mai îmbolnăvit de cancer chiar cînd li s-au introdus în organism cantități mari de celule vii din tumori maligne.

Pentru a beneficia de este adesea suficient să-l în alimentația cotidiană. Se para un decoct de usturoi astăzi de usturoi la două părți de apă scade la jumătate. Se strecoară și se bea cald.

Principalul inconvenient al usturoiului este mirosul său dezagreabil, mai ales pentru... ceilalți. Spre a combate acest neajuns se recomandă gargară cu alcool de 30° sau alcool mentolat 1% diluat în 2/3 apă sau (și) cărbune medicinal 2—3 tablete după consumarea usturoiului.

În general, 2—3 căței pe zi asigură efectele medicinale necesare tratamentului. Această „doză” poate fi luată și seara.

Dr. Anatol Malik

Aparat pentru circulația artificială, care în locuiește inima în cursul operațiilor
Foto: V. Telik (APN)

TEMĂ DE SEZON

Iarna și vitaminele

Se știe că în timpul iernii sursele de vitamine sint mult mai reduse decît în celelalte anotimpuri. Totuși, și în acest sezon există posibilitatea de a ne asigura un aport suficient de vitamine. Pentru aceasta iarna este bine să consumăm legume de sezon cît mai mult sub formă crudă: varză (albă și roșie), morcovi, țelină, ceapă; varza, ardei, castraveții, morcovii etc. conservați prin murare păstrează în mare parte conținutul în vitamine, dar ele nu trebuie spălate, deoarece în acest caz pierd prețioasele substanțe.

Prepararea judicioasă a legumelor contribuie la menținerea vitaminelor existente. Astfel se va evita ținerea legumelor în apă — așa cum procedează multe gospodine — pentru că își pierd conținutul în vitamine. Preparatele se vor mărunti numai înainte de consumare și li se va adăuga imediat oțet sau lămîie deoarece în mediu acid vitamina C se conservă mai bine. Prin fierberea legumelor în abur, în vase acoperite, pierderile în vitamina C sint mai mici iar vitamina A se păstrează în întregime. Este bine să fierbem în abur carii, sfecla și morcovii destinați preparatelor și ghiveciului.

O minunată sursă de vitamina C o constituie sucul de coacăze negre și siropul de măceș. Sucul de coacăze trebuie păstrat în întuneric și la rece într-un vas de sticlă bine acoperit.

Este imperios necesar apoi să profităm din plin de fructele de sezon existente pe piață: mere, pere, struguri — care vor fi consumate pe cît posibil cu coaje — și citrice.

De multe ori este necesară administrarea suplimentară a unor vitamine sub forma de preparate farmaceutice.

esculap
esculap esculap
esculap esculap escula
esculap esculap escu
esculap esculap esculap
esculap esculap escu
esculap esculap esculap e
esculap esculap esculap escula
esculap esculap esculap e

Astfel, o bună rezistență la îmbolnăvirile caracteristice sezonului rece poate fi dobîndită prin ingerarea zilnică a două-trei tablete de vitamină C 200. Vitamina A sub formă de drajeuri sau picături asigură o protecție a mucoaselor împotriva catarurilor sezoniere (guturai, gripă).

Tot în sezonul rece, „fabricarea” naturală de vitamină D la copii fiind foarte redusă (din cauza diminuării cantității de raze solare), se va administra acestora, mai ales noilor născuți, sugarilor și copiilor pînă la 3 ani, vitamină D. După recomandarea medicului, va fi administrată copiilor și vitamina A sau untură de pește. Untura de pește, extrasă mai ales din ficat de morun, este foarte bogată în vitaminele A și D. Uneori, untura de pește este greu suportată de copii, datorită mirosului și gustului ei specific. Prin adăugarea de zeamă de lămîie sau zeamă de varză acră este însă suportată mai bine.

Dr. E. Rostov

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Tendința la acnee

Valentina A. — Iași

La persoanele cu tenul gras tendința la acnee este mai accentuată. De aceea, pentru prevenirea acneei este necesară o îngrijire specială a pielii.

Pentru degresarea pielii se va folosi apă boraxată (1/2 linguriță borax la un litru de apă) sau apă bicarbonată (1 linguriță bicarbonat de sodiu la un litru de apă). În același scop, mai ales dacă porii sint dilatați, se va aplica pe față un amestec de clăbuc de săpun la care se va adăuga 1/4 linguriță de sare de bucătărie. Se va menține pe față 1—3 minute, în funcție de sensibilitatea pielii, după care se va spăla cu apă la temperatura camerei. O altă metodă pentru combaterea porilor dilatați este utilizarea unor comprese cu infuzie de diferite plante (mușețel, mărar, izmă).

O acțiune favorabilă asupra tenului gras o au și măștile cu albuș de ou și sare, precum și măștile cu drojdie de bere (25 g drojdie de bere cu lapte amestecat pînă la consistența smîntînei).

Fiertura de măcieș

Ilariu Popescu — București

În sezonul rece, cînd legumele proaspete și verdețurile se găsesc mai greu, măcieșul uscat este una din sursele cele mai bogate în vitamina C. El conține, de asemenea, vitamina A și P. Ceaiul de măcieș are un gust acrisor, aromatic, care poate fi folosit ca băutură întăritoare pentru copii și adulți. În afară de aportul vitaminic, măcieșul mărește diureza și secreția bilei, fiind util bolnavilor de rinichi și ficat.

Ceaiul de măcieș se prepară din 10—15 fructe care se spală în apă rece, se acoperă cu un pahar cu apă clocotită și se fierb într-un vas emailat timp de 10 minute. Vasul trebuie acoperit cu capac. După aceasta, fiertura se lasă să stea 24 de ore și apoi se strecoară prin cîteva straturi de tifon. Ceaiul de măcieș trebuie preparat pentru cel mult două zile. Spre a-i da gust i se pot adăuga zahăr și suc de lămîie.

ITALIA

Răpirea de la Palermo

Acum trei luni, sute de carabinieri flancați de cinci polițiști au scotocit de-a fir-a-păr împrejurimile orașului Palermo, zonele periferice ale provinciilor Trapani și Agrigento. Ei au fost ajutați de circa o sută de agenți ai Școlii de poliție din Milano. Parchetul republicii și Comisia parlamentară antimafia au fost și ele puse în stare de alarmă. Dl. Scaglione, procurorul general, dl. Cattanei, președintele Comisiei antimafia și Vicari, șeful poliției italiene, s-au deplasat la Palermo.

Aproape zilnic, marile cotidiene publicau știri din Palermo, loviturile de teatru se succedau unele după altele. Dar ce se întâmplase în capitala Siciliei?

În septembrie, un ziarist din Palermo, Mauro De Mauro, a dispărut brusc. Fusese răpit în plină zi, foarte aproape de casa lui, chiar sub ochii fiului său.

Asemenea incidente sînt frecvente în Sicilia, drept care poliția e mereu pe picior de război. În căutarea ziaristului dispărut au fost lansate și elicoptere. Cu toate acestea, nu s-a descoperit decât mașina lui De Mauro, abandonată pe o stradă centrală a orașului. Ziarul local a adresat un apel disperat cititorilor săi: „De cinci zile n-avem nici o știre despre Mauro De Mauro. El a fost răpit sub privirile dv., ajutați-ne!” A urmat o avalanșă de scrisori anonime și de apeluri telefonice. Oamenii telefonau la redacția ziarului și la Consiliul provincial. Conținutul mesajelor era divers: „De Mauro nu mai e în Sicilia...”, „Ziaristul dispărut trebuie căutat în păduri, în munții de lângă Palermo...”, „Cadavrul lui De Mauro a fost înmormîntat la Trapani...” Poliția ținea seama de cel mai mic indiciu, dar în zadar. Autorii mesajelor anonime încercau să bruize pistele? Evenimentele ulterioare au arătat că această ipoteză e plauzibilă.

Poliția trebuia să afle cu cine se întâlnise De Mauro în ultimele zile, cine îi telefonase, cu ce se ocupase în acest răstimp. Dar și în această direcție s-a lovit de dificultăți. Elda De Mauro, soția ziaristului, fusese în concediu în august; fiica sa nu fusese nici ea în oraș, încît De Mauro rămăsese mult timp singur. Ancheta părea că va trebui să ia sfîrșit înainte de a începe. Deodată, însă, o lovitură de teatru...

Dar mai întîi citeva cuvinte despre depozițiile soției ziaristului și ale fratelui acestuia, profesorul Tullio De Mauro. În ajunul dispariției ziaristului, un individ îl căutase la telefon de citeva ori, dar De Mauro ceruse să i se răspundă că nu e acasă. La patru zile după răpire, insul care telefonase a venit la d-na De Mauro, dîndu-se drept un vechi prieten al soțului ei.

Discuția lor a fost destul de bizară. Vizitatorul a declarat că De Mauro era sănătos și că el avea suficiente relații spre a veni în ajutorul familiei ziaristului. A mai întrebat apoi despre niște hîrtii care trebuiau să fie acasă la ziarist și s-a interesat în mod special de o scrisoare cu adnotări.

Vizitatorul era Antonino Buttafuoco, avocat cunoscut din Palermo. Poliția l-a arestat în zorii zilei de 19 octombrie, la biroul său din Ruggero Settimo. A fost prima rază de lumină în această sumbră poveste care depășește cadrul unui simplu fapt divers.

Inchisoarea Ucciardone din Palermo, unde septuagenarul avocat Buttafuoco este deținut cu regim celular, are o faimă sinistră. În cazematele ei au fost

intemnițate cele mai faimoase căpetenii ale Mafiei. Unii dintre ei n-au mai ieșit vij de acolo, întrucît au fost suprimați chiar de complicități lor, pentru că cei care încălcă „omerta” — legea tăcerii — n-au nici o șansă să scape de răzbunarea Mafiei. Între zidurile închisorii s-au întîmplat astfel drame lugubre. Un anume Pisciotta, membru al Mafiei, intenționa să dezvăluie, în cursul procesului său, toate crimele bandei. Dar i s-a administrat o doză de stricnină în cafea. În același mod a fost suprimat și mafiotul Angelo Russo, cu singura diferență că, în loc de cafea cu stricnină, el a făcut imprudența să bea un pahar de vin asezonat cu cucută. Scriitorul M. Pantaleone a arătat: „Registrele infirmeriei de la închisoarea Ucciardone consemnează într-un răstimp de zece ani, 1947—1957, internarea a circa 500 de deținuți răniți „în cursul căderii pe scări”. Dar după un control minuțios s-a constatat că toate scările erau în perfectă stare...”

Bătrînul avocat Antonino Buttafuoco cunoaște aceste cazuri mai bine chiar decît Codul penal. De aceea el nu și-a ascuns temerile.

— Mă tem să n-am soarta lui Pisciotta, a spus el.

Cîteva zile mai tîrziu, avocatul a încercat să se sinucidă prin strangulare. Își confecționase o frînghie din cearșafuri. Ziarele se întreabă cum a fost posibil ca gardienii, care văd tot ce se întîmplă în celule, să nu fi observat

Sub teroarea Mafiei

dramaticile pregătiri ale lui Buttafuoco. Deținutul a fost transportat în stare gravă la infirmeria închisorii.

Înainte de a-l aresta, poliția îl supraveghease mult timp pe Buttafuoco, îi interceptase convorbirile telefonice. Convorbirile cu un ins căruia avocatul nu-i spunea niciodată pe nume au părut foarte suspecte anchetatorilor. Cine era acest „domn X”, cum l-a supranumit presa italiană?

În numărul din 7 noiembrie *Il Giorno* a anunțat că poliția a înaintat Parchetului un raport care acuză un personaj de mult mai mare anvergură decît avocatul din Palermo. Identitatea misteriosului „domn X” va fi, oare, dezvăluită?

Multă vreme, numai simpla rostire a numelui lui Luciano Liggio, șeful Mafiei din Corleone, era suficientă ca să vire spaima în populație. Liggio a intrat de tînr în cariera crimei. Între altele i se impută răspunderea pentru moartea lui Placido Rizzotto, secretarul Camerei muncii din Corleone. Dar la timpul respectiv asasinul a fost achitat „din lipsă de probe”. Apoi, după ce și-a încheiat singeros socotelile cu o bandă rivală, a scăpat încă o dată de rigorile justiției. Anul trecut însă arestarea lui părea iminentă. Se afla internat într-o clinică din Roma. Un polițist supraveghea clinica, iar un altul aștepta întoarcerea banditului la Corleone. Dar prevenit la timp, Liggio a părăsit în ascuns spitalul. Și de atunci nu i s-a mai dat de urmă.

Acum ziarele vorbesc din nou de el. „Ex-șeful Mafiei din Corleone a organizat răpirea lui Mauro De Mauro?” se întreabă *Il Giorno*. Avea Liggio vreun interes să-l înlăture pe De Mauro sau a fost un simplu executant? Se fac diverse ipoteze. Cert e că De Mauro se interesa mult de crimele Mafiei și a publicat chiar un număr de

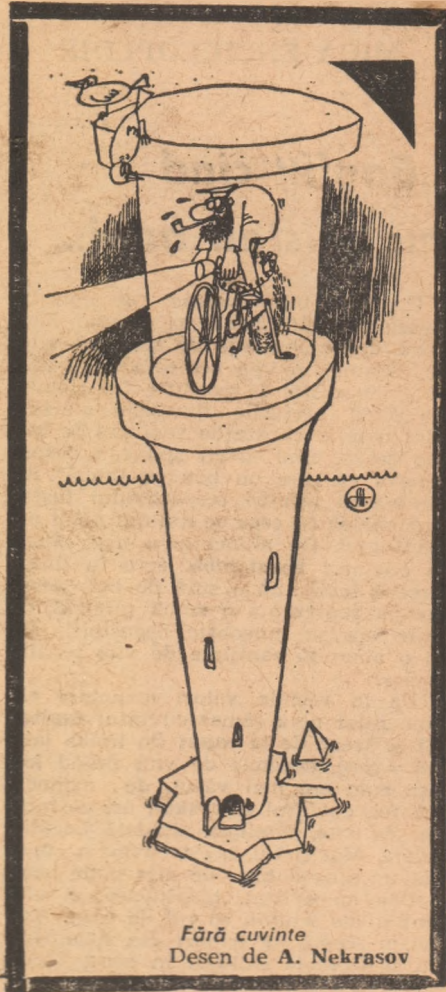
reportaje despre ele. De asemenea se interesa de problemele traficului cu stupefiante. Contrabanda cu droguri aduce Mafiei venituri fabuloase, iar Luciano Liggio era, cum arată *l'Unità*, vîrît pînă în gît, mai ales în ultimul timp, în această lucrativă afacere.

Dar contrabanda nu e decît una din pistele cercetate de anchetatori. Comisarul Li Donni crede că există mai multe piste, care conduc în diverse direcții. O altă ipoteză face, de pildă, o legătură între răpirea ziaristului și moartea tragică a lui Enrico Mattei, președintele Societății naționale de hidrocarburi (E.N.I.).

Cînd Buttafuoco a venit acasă la De Mauro după răpirea acestuia, el a declarat familiei că cheia misterului rezidă în „conflictul dintre grupările implicite în cazul Mattei”. Toată presa italiană a relevat aluzia avocatului. Misterul care plana asupra dispariției președintelui societății E.N.I. va putea fi astfel elucidat?

Opt ani după moartea tragică a lui Enrico Mattei într-o catastrofă aeriană (27 octombrie 1962), cazul lui revine așadar în actualitate în legătură cu afacerea De Mauro. *Il Giorno* pune deschis problema: „A fost Mattei asasinat?”

Ancheta și depozițiile profesorului Tullio De Mauro au revelat detalii sugestive. Cu puțin timp înainte de răpire, Mauro De Mauro culegea informații asupra ultimelor zile petrecute de Mattei în Sicilia. I-o ceruse regizorul Franco Rossi, care intenționa să turneze un film despre președintele societății E.N.I. Rossi îi dăduse ziaristului 30 de mape cu documente care urmau să fie folosite la scrierea scenariului și îl rugase să verifice faptele, să precizeze contactele pe care Mattei le avusese înainte de zborul fatal. Săptămînalul francez *L'Express* a făcut următoarea supoziție: „Dl. De Mauro

Fără cuvinte
Desen de A. Nekrasov

dul 11. Iar după ce am ieșit din strimtoarea Sangar, valuri uriașe ne-au înclinat vasul pînă la 42°. Pianina din salon a fost spartă, o barcă mare cu motor a fost sfărîmată în bucăți, două luminoare exterioare au fost prefăcute în țîndări, iar ușa laboratorului geologic a fost zvîrlită cît colo. Din cînd în cînd, pe coridorul punții inferioare năvălea apa.

Era greu de imaginat cum aveam să lucrăm în asemenea condiții. Ne consola însă speranța că în partea de sud a Oceanului Pacific avea să fie o vreme mai calmă. Căci dacă pînă atunci „Viteaz” lucrase în special în nordul Pacificului, acum urma să facă cercetări în sudul lui: lângă insulele Fiji, Tonga și Tahiti. Dar ghinionul ne urmări pretutindeni. În preajma insulelor Samoa s-a dezlănțuit un uragan extrem de puternic. Din această cauză căpitanul vasului a trebuit să ancoreze într-un golf de lângă insula Tutuila. Dar și acolo vîntul, care atîngea uneori 36 m/sec., amenința să ne zvîrle nava pe recifele de coral din preajmă. Neplăcerile s-au ținut astfel lanț. Munca noastră de explorare se desfășura în genere pe furtuni de gradul 6—7. Din această pricină am pierdut în valuri kilometri de cabluri de care erau legate țevi, drăgi și traulere. Dar nu puteam întrerupe activitatea, pentru că grupul nostru, alcătuit din numai 13 specialiști, avea de realizat un mare volum de lucrări.

După ce ne-am încheiat însă dificila misiune, am uitat de toate încercările prin care trecusem, de furtuni și ploii torențiale, păstrînd în amintire numai impresiile plăcute despre pitoreștile insule din sudul Pacificului, în special Tahiti.

Tahiti este și acum înconjurată de o aureolă romantică, exotică. Poate că, de aceea, e și atît de asaltată de turiști; printre mîile de vizitatori sînt multe vedete de cinema și milionari, iar în localurile din insulă pot fi văzuți mai mulți rechini industriali decît lupi de mare.

Am străbătut autostrada care înconjoară insula și care taie, șerpuiind, hățiturile de citrice și porțiuni acoperite haotic cu trestie de zahăr. Și pretutindeni, în această explozie de vegetație, erau flori roșii: femeile le poartă în păr, iar bărbații după ureche.

Locuitorii, pușini la număr, sînt concentrați într-o zonă relativ îngustă a țărmlui, acoperită cu cocotieri. În Tahiti cresc, însă, și bananieri, arbori de pine și papaya cu ciorchini de fructe galbene, ovale, prinse de trunchi. Deși ca formă și culoare seamănă mult cu pepenele galben, fructele de papaya au totuși un ușor miros de te-rebentină și de aceea nu ne-au prea plăcut.

Am vizitat, evident, și Muzeul Gauguin. Din păcate, însă, nu cuprinde decît reproduceri. În insulă n-a mai rămas nici un tablou original. După moartea lui Gauguin, funcționari ignoranți i-au vîndut pinzele la prețuri derizorii.

P. Andrușcenko

Irina Trofimova

TAHITI

Prin furtuni și ploii torențiale

Oceanul ne-a primit ostil. Cum am plecat din Vladivostok asupra noastră s-au abătut furtuni puternice, de gra-

gLOBUL
globul globul
globul globul globul
obul globul globul glob
ul globul globul globul g
globul globul globul globu
ul globul globul globul glo
globul globul globul globul
bul globul globul globul glo

CASA PRIETENIEI ROMÂNŌ — SOVIETICE

DIN PROGRAMUL MANIFESTĂRIILOR
pe perioada 19 — 25 decembrie 1970

- Simbătă 19 decembrie, ora 19. Conferința : „Valori și tendințe în cinematografia sovietică”. Va vorbi : Eugen Atanasiu — critic cinematografic. Urmează un film artistic.
- Duminică 20 decembrie, ora 10.30. Caleidoscop științific pentru tineret : „Giganți aerieni în era reactivă”. Va vorbi : prof. dr. docent Petre Augustin. Urmează filmul documentar „Gigantul înaripat” și un film artistic.
- Ora 19. Semnele timpului : „Sensuri noi ale patriotismului cotidian”. Vor vorbi : conf. univ. dr. Nistor Prisca, conf. univ. dr. Vasile Hurmuz, Ion Verdeș — cercetător științific la Institutul de științe pedagogice. Urmează filmul documentar „Barajul voinței” și un film artistic.
- Marti 22 decembrie, ora 19. Conferința : „Noi obiective economice pe harta U.R.S.S.”. Va vorbi : prof. dr. docent Viector Tufescu. Urmează filmul documentar „Stațiunea Borjomi” și un film artistic.
- Miercuri 23 decembrie, ora 19. Cielul : Sinteze și orientări în științele medicale ; „Posibilități și limite în chirurgia estetică”. Va vorbi : prof. univ. dr. Ionescu Agripa. Urmează filmul documentar „Regenerare” și un film artistic.
- Joi 24 decembrie, ora 19. Cielul : Natura, omul și religia. „Delimitări între religie, datini și obiceiuri”. Va vorbi : conf. univ. dr. Gheorghe Focșa. Urmează filmul documentar „Tradiții” și un film artistic.
- Vineri 25 decembrie, ora 19. Seară de teatru : „Teatrul de acțiune în viziune contemporană”. Vor vorbi : Mircea Avram — regizor, Ștefan Berciu — dramaturg. Urmează spectacolul de teatru „Cercul Morții” de Ștefan Berciu în interpretarea unui colectiv artistic al teatrului „C. I. Nottara”.

Manifestările au loc în sala Casei prieteniei româno-sovietice din str. Batîștei nr. 14.

Lungul drum al lui Donald Crawhorst

(Urmare din pag. 4-a)

Avem splendide perspective financiare. Răspunde urgent și gindește-te la publicitate...”

Dar toate acestea, inclusiv promițătoarele perspective materiale, nu-l mai interesau prea mult pe Crawhorst.

Iată însă și ultimele însemnări din jurnalul său : „Zarurile au fost aruncate. Ies din joc. Dar nu-i nimic rău în asta”. Data : 30 iunie, orele 11.18. Cronometrul funcționa ireproșabil. Pentru Crawhorst el concentra acum totul : bucuria că în curînd chinurile lui aveau să ia sfîrșit, credința în nemurire — lăsase un eseu, și slaba speranță că Claire avea, poate, să-l ferte.

Și-a mai acordat două minute. Privind încordat acele cronometrului, a luat de pe masă jurnalul de bord cu coordonatele și calculele reale și a ieșit din cabină. A așteptat puțin pînă cînd acele aveau să ia poziția dorită. Apoi, cu jurnalul într-o mînă și cu cronometrul în cealaltă, a făcut un pas a-

fară din ambarcațiune. Norocul l-a urmărit pînă în ultimul moment, căci nu pierduse capacitatea de a calcula exact: trimaranul înainta cu o viteză de două noduri, deci mai repede decît ar fi putut el înota.

In loc de epitaf

După ce vilva stîrnită în Anglia de tragedia lui Crawhorst s-a mai potolit puțin, consiliul municipal din Tynemouth s-a întrunit în ședință extraordinară, unde a fost convocat și Rodney Hallward. La un moment dat acesta a ieșit jubiland din sală. Consiliul îl anunțase că, datorită publicității fără precedent, povestea lui Crawhorst adusese orașului venituri de 1,5 milioane lire sterline. Apoi într-o declarație oficială se menționa că „cursa lui Crawhorst a adus celebritate orașului Tynemouth și că în ultimă instanță a costat neobișnuit de puțin”.

**DECEMBRIE
LUNA CADOURILOR!**

DECEMBRIE : este luna bucuriilor pentru toți, dar mai ales pentru copii. Dintre toate cadourile ei apreciază cel mai mult dulciurile.

Magazinele de specialitate, cofetăriile, au pregătit pentru cei mici pachete cu cadouri — drajeuri, caramelle și bomboane umplute cu fructe.

GALLUS

VOPSEȘTE ȚESĂTURI
DIN MĂTASE, BUMBAC,
LĂNĂ, ROCHII,
HAINE,
BLUZE

1 NEGRU
15 VIOLET
6 VERDE OLIV
18 GRI TOP
3 BLEU VERT
25 CARMIN

ȘI ÎN
ORICE
ALTE CULORI
ȘI NUANȚE

Respectați
modul de întrebuițare
indicat pe fiecare plic
„GALLUS”

● Consultați tabelele de culori „GALLUS” ●

CELOSTUF

**COMBINATUL
DE CELULOZA ȘI HIRTIE
BRĂILA**

ȘOSEAUA VIZIRULUI

Produce și livrează pe bază de repartiție
produse din stof

- CARTON TRIPLEX
- CARTON DUPLEX
- CELULOZĂ PAPERĂ
- CELULOZĂ PENTRU FIBRE ARTIFICIALE
- PASTĂ SEMICHIMICĂ

UZINA DE REPARAȚII GALAȚI

B-dul G. Coșbuc nr. 256, telefon 15830—15831
EXECUTĂ

- agregate de pompare tip D. 108—12 (țoli)
- mașină de punctat electrică
- ridicător hidraulic monobloc
- remorcă monoax pentru transportat lădițe cu struguri din vii cu distanța minimă între rînduri de 1,8 m și 3 m, precum și remorcă pentru transportat lădițe cu fructe.
- nicovale pentru forjă tip 63 kg., 100 kg. și 150 kg.
- diverse piese de schimb pentru tractoare și mașini agricole.

In superlative

Cea mai amplă rochie a făcut parte din garderoba împărătesei Ecaterina II Trenea, lungă de șaptezeci de metri și lată de șapte metri, era purtată de cincizeci de paji. Mai puțini n-ar fi putut face față.

Cel mai neînduplecat război împotriva modei l-a purtat Napoleon Bonaparte. Greu de explicat aversiunea lui față de arta vestimentară, decit, poate, prin spiritul lui combativ în genere. Dar să revenim la războiul lui cu moda. Napoleon a poruncit să se stingă focul în toate căminele din sălănele palatului său pentru ca doamnele, învinse de frig, să nu mai poată purta rochiile cusute din materiale subțiri. Dar moda a fost mai tare decit autoritatea imperială: femeile, sfidind primejdiile răcelii, au continuat să poarte toalete vaporose din muselină și tul.

Cei mai largi pantaloni au fost purtați de englezi în secolul XVI. Căptușiți cu păr de cal și cilți de in, pantalonii erau atât de voluminoși, încit au trebuit mărite scaunele din parlament.

— Și cea mai răspindită ținută în acest an-timo: pantalonii

Cele mai complicate pieptănături au existat în secolul XVIII. Coarforii au atins atunci adevărate recorduri. Pentru o simplă pieptănătură erau necesari trei pfunzi de pudră, doi de pomadă, vreo doisprezece metri de tul și circa o sută de agrafe. Și nouă ni se păreau complicate „turnurile” capilare la modă acum cîțiva ani!

I. Nedelina

COSMETICĂ PENTRU BĂRBAȚI

De ce doar puțin mai frumos decit dracul?

Bărbații au o prejudecată față de cosmetică. Probabil că în virtutea zicalei că bărbatul trebuie să fie doar puțin mai frumos decit dracul se multumesc așa cum sînt, socotind cosmetică un domeniu exclusiv feminin.

Eroare! — protestează doctorița V. Ivocikina, de la Institutul de cosmetică medicală din Moscova — îngrijirea feței și a corpului e la fel de necesară ca cultivarea gîndirii. Bărbații care cred că prestigiul lor ar avea de suferit dacă s-ar ocupa puțin și de „forma” lor, m-au uimit totdeauna. Nu, grija rezonabilă pentru fizic nu-i o pierdere de

timp și nici nu știrbește autoritatea masculină, nu atentează la „seriozitatea” unui om de știință, a unui inginer sau constructor. Defectele feței sau ale corpului, ridurile, bolile de piele, petele de roșeață sau pigmentația inestetică sînt neplăcute chiar cînd ești bărbat. În fond orice om, indiferent de sex, vrea să devină și să rămînă frumos.

De altfel, se pare că reticența domnilor față de cosmetică este de dată recentă. Această artă cu un trecut foarte, foarte vechi, a cărei naștere e plasată în Egipt, n-a fost întotdeauna ocolită de sexul forte. În mormintele vechilor egipteni (de acum patru milenii) arheologii au găsit vase cu balsamuri, uleiuri și parfumuri, precum și pensete pentru epilare. Dar, cum s-a stabilit recent, urmele duc și mai departe: cu un mileniu întreg mai înainte, medicii tibetani practicau rino-plastia. Igiena și cosmetologia erau nevoi naturale importante în viața Eladei și a Romei. Hipocrat, celebrul medic antic, recomanda celor care voiau să rămînă sănătoși și frumoși să țină dietă, să facă băi speciale, masaj, băi de soare. La Roma, patricienii făceau băi de aburi, masaj, își ungeau trupul cu uleiuri parfumate etc. Medicul roman Claudius Galenus a scris primul manual de cosmetologie. Dar lucrările cele mai complete în acest domeniu se datoresc savantului arab Abon-Alli Ibn-Cina (Avicenna). Acesta urmărea să pună la punct diagnosticul și tratamentul bolilor epidermei. Dacă facem abstracție de epoca evului mediu, cînd grija pentru „corpul păcătos” era socotită o nelegiuire, vedem astfel că cosmetologia s-a dezvoltat în toate etapele istoriei umanității. Preocuparea pentru o piele frumoasă era foarte răspîndită și în vechea Rusie. Pînă în ziua de azi celebrele băi de aburi rusești, cu masajul lor prin lovire cu măturici de mesteacăn, precum și infuzia rusească de mentă pentru înviorarea coroului se bucură de o reputație meritată.

În momentul de față în cosmetologie se disting patru tendințe. Igienică, care urmărește prevenirea apariției defectelor cosmetice. Curativă, care elimină defectele existente ale feței și corpului. Estetică, care înfrumusețează obrazul prin machiaj. Chirurgicală (plastică), care permite îndepărtarea și corijarea defectelor față de care tratamentul obișnuit rămîne neputincios.

Această ultimă orientare suscită multe discuții — și serioase și mai puțin serioase. Să luăm de exemplu, calvitia. În acest domeniu s-au încercat tot felul de experiențe. În 1924, medicul ungar Moricz Schein a avansat teoria că la bărbații calvitia este rezultatul tensiunii prea mari a pielii craniului la pubertate, vîrstă cînd pielea nu crește în același ritm cu craniul. E greu de spus încă dacă această teorie e îndreptățită sau nu. Dar în mai multe clinici se încearcă suprimarea tensiunii prea puternice a pielii

— Vinzătorul mi-a recomandat-o, mi-a spus că mi se potrivește cel mai bine!

craniului prin metode chirurgicale. La Institutul de cosmetică medicală din Moscova au fost făcute peste o sută optzeci de operații de acest fel, mai ales pe bărbați tineri (între 20 și 35 de ani). Din 98 de pacienți examinați după operație 28 pierduseră senzația că pielea capului e prea întinsă și au avut surpriza să constate că le cresc fire de păr. S-ar putea ca în viitor să se obțină rezultate și mai importante. În Occident se practică transplantarea pielii cu păr cu tot.

Dar vechiul aforism medical care spune că e mai ușor să previi o boală decit să o vindeci rămîne mereu valabil! De aceea, repetăm: cosmetologia există și pentru bărbați.

CASA ÎN CARE LOCUIM

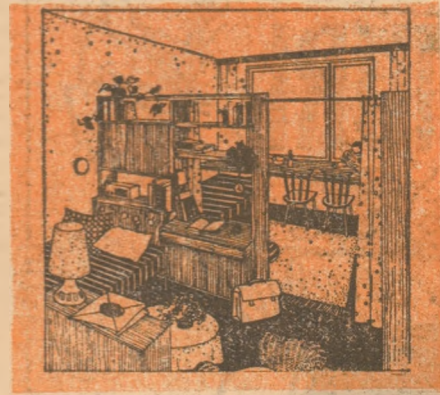
Căutați ansamblul!

Nu vi s-a întîmplat să cumpărați o vază de flori, sau o statuetă, sau o față de masă care la magazin v-au plăcut foarte mult, dar care în noul decor al interiorului dv. nu vi s-au mai părut la fel de frumoase?

Explicația e simplă: noua achiziție nu se potrivea, nu se armoniza cu restul. Casa era ca un fel de cor în care fiecare cîntă pe socoteala lui, astfel încit, cu toată bunăvoința, cîntecul nu se încheagă nicicum. În asemenea cazuri spunem că n-am realizat un ansamblu. Și unde nu-i ansamblu, nu-i nici frumusețe.

A crea un ansamblu, însă, e un lucru destul de greu. Înseamnă a-ți aranja casa în așa fel încit nimic să nu bată la ochi, să nu existe pete stridente sau obiecte nepotrivit sofisticate. O pernă colorată pe canapea, o perdea sau o față de masă înflorată încintă ochiul și înviorază ansamblul, cu condiția să nu fie excesive, să nu se „certe” între ele și să nu creeze o impresie de mozaic.

Să nu uităm nici o clipă de „mediul inconjurator” al obiectului nou cumpărat, să ținem seama de proporțiile mobilei și chiar ale camerei, pentru că noul venit să nu se piardă în ea sau, dimpotrivă, să nu o încarce. De exemplu, lampadarul este foarte comod: el poate fi mutat după cum avem nevoie — lîngă fotoliu, lîngă canapea, lîngă masă; dar într-o cameră mică e nepotrivit, te ciocnești parcă de el la tot pasul. O simplă veioză este, într-o atare situație, mult mai binevenită, oricît am vrea să avem și noi, ca toți cunoscuții noștri, un modern lampadar.

Cu puțină atenție și fantezie putem „mări” spațiul de care dispunem

Dacă totuși într-o cameră mică vrem să avem și obiecte mari, ele trebuie să fie puține. În schimb într-o cameră mare obiectele mici se pierd, de aceea e mai bine să le grupăm. De exemplu, o măsuță și un fotoliu, o măsuță lîngă canapea...

Draperiile, husele n-au numai un rol protector, ele trebuie să fie și decorative, să se înglobeze în ansamblu. Cînd le alegem, să ținem seama de rest, să avem în vedere dacă se potrivește un imprimeu mare, frapant, sau unul discret, care să joace doar rolul de fond neutru.

Sticlăria, obiectele casnice fac și ele parte din ansamblu. O lustră pompoasă, o vază încărcată cer un anumit mediu ambiant. În timp ce obiectele simple își găsesc mai repede locul, fiind din acest punct de vedere mai nepretențioase și mai practice.

Aranjarea unui interior cere pricepere, bunăvoință și perseverență. Să nu dezarmăm repede pentru că „în magazine nu se găsesc lucruri frumoase...” Dacă vrem să avem o casă pe placul nostru, trebuie să ne batem capul, umblînd mai mult spre a găsi ceea ce ne trebuie pentru ansamblul pe care dorim să-l creăm.

M. Cereiskaia

dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
alog dialog dialog dialo
og dialog dialog dialog d
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog di
dialog dialog dialog dialog
og dialog dialog dialog dial

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv.; mai ales dacă ea este de interes general.

De la pol la ecuator

I. — Unde se află „polul frigului”?

Sever Gologan
Șoseaua Nordului Bloc 11
Ploiești

R. — Pînă acum cîțiva ani se știa că cea mai coborîta temperatură a fost înregistrată în stațiunea sovietică „Vostok” din Antarctica. La 24 august 1960, termometrul a indicat acolo cifra record de — 88,3°C. În iarna polară a anului 1965 Institutul polar norvegian comunica că a fost înregistrată, însă, în Antarctica o temperatură de minus 94,5°. Înregistrarea a fost făcută cu un termometru special, care se „bloca” la cea mai joasă temperatură.

I. — Există vreo așezare omenească situată la Cercul polar?

Gelu Oancea
com. Rădăseni,
jud. Suceava

R. — Unica așezare omenească din lume care se află situată exact pe Cercul polar este orașul Salehard din Siberia. Recent, în împrejurimile orașului s-au descoperit, la o adîncime de 300 de metri, bogate zăcăminte de petrol.

I. — Care este cel mai mare gheizer activ?

Miron Dobrin
Vatra Dornei

R. — Cel mai mare gheizer activ de pe glob este cel de pe teritoriul Parcului Național Yellowstone (S.U.A.) Înălțimea coloanei sale este de 60 m. Într-o oră, gheizerul aruncă 2 660 000 litri de apă fierbinte!

I. — Care este animalul care rezistă cel mai mult la sete?

Mariana Ana Tomescu
Str. Olga Bancic 19
București

R. — Cămila a fost în orice caz „detronată”. Ea nu rezistă fără să bea apă mai mult de 30 de zile! Recent, s-a stabilit un nou record în „maratonul setei” — un mic popîndău care trăiește în deșertul din sud-estul Americii rezistă mai mult de 100 de zile fără a sorbi nici o picătură de apă.

La universitatea din California se studiază cu mult interes mecanismul fiziologic al acestui mic animal care se adaptează la uscăciune fără a avea de suferit și rămînd viu și activ chiar după 100 de zile de sete.

